

Ponedjeljak, 10. februar 2005. godine

Svedok Jakup Krasniqi

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.18 h.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mislim da gospodin Mansfield želi da pokrene jedno pitanje.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, hteo bih samo jedan kratak trenutak da iskoristim. U smislu ljubaznosti prema vama i prema Sudu, želeo bih da objasnim i da se izvinem, da to ne bi ostalo neobjašnjeno, a odnosi se na situacije kada ja ne mogu da budem prisutan ovde. Bojim se da će ih biti dosta i nažalost od toga ne mogu da pobegnem. To je problem koji traje od 2003. godine. Ja sam angažovan u jednom velikom krivičnom procesu u Londonu, u Long Bejlju. Saslušanja su počela 2003. godine, ali se taj ceo proces zakomplikovao i sada već traje 4 do 5 meseci preko vremena u kome je trebalo da se završi. Ja nad tim nemam kontrolu, pa se izvinjavam što povremeno nisam prisutan, jer moram da budem tamo. Čak nisam u poziciji i ne usuđujem se kao što ste vi već uspeali u ovom postupku da napravite, da dam bilo kakve pretpostavke da će se završiti ovog meseca. Trebalo je da se završi krajem prošle godine, ali još uvek nije, i još uvek se izvode dokazi, pa zato činim sve što mogu u ovom trenutku i izvinjavam se i veoma mi je žao ukoliko to ne bude shvaćeno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Mansfield, mi smo vam zahvalni na vašem objašnjenju. Mi to nismo naveli kao neljubaznost. Vi ste naveli da imate jedan konflikt interesa i da vi radite na tome. U potpunosti razumemo vaš položaj. A na sreću, vi ste gospodina Khana ostavili da vrlo umešno sam vodi uzde postupka vezano za vašeg klijenta. Tako da mi imamo svu pomoć koja nam treba. Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, spremni smo da nastavimo sa sledećim svedokom.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Svedoče, molim vas da date svečanu izjavu koja se nalazi na papiru koji vam je upravo sada dat.

SVEDOK: Da, gospodine. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Molim vas da sednete. Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala Časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dobar dan svedoče.

SVEDOK: Dobar dan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Čujete li me jasno?

SVEDOK: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam da sam na pogrešnom kanalu.

Gospodine, molim vas da nam kažete svoje ime.

SVEDOK: Da. Ja se zovem Jakup Krasniqi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vidim gospodine da ste sa sobom doneli neke papire i da se oni nalaze ispred vas. Jesam li u pravu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, ali ja ima pravo da posedujem neke dokumente, ja sam sa sobom doneo neke dokumente i materijale za koje mislim da su vezani za ovu sesiju.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako bismo imali to zabeleženo u zapisniku želeo bih da vas pitam šta je to što imate pred sobom, kako bi nam to svima bilo jasno.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Imam izjavu koju sam vam dao u Prištini/Prishtinë neke izjave koje je izdao Glavni štab OVK kao jednu svesku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja bih vas sada pitao gospodine, pre nego što se pozovete na bilo koji od ovih dokumenata, da nam kažete da li želite da se pozovete na neki od njih. Da li shvatate to što vam kažem? Drugim rečima, ako biste dokumenta za sada mogli da stavite na jednu stranu, ja ću vam postaviti pitanje, ako bude poteškoće da odgovorite na neko od pitanja koje ću vam postaviti tokom svedočenja, onda možda možete da zatražite da se pozovete na neki od tih dokumenata. Da li to razumete?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, razumem. Ja mogu da ih na trenutak ostavim po strani, a kada ih budem zatrebao, ja ću ih izvaditi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala na vašem razumevanju. Gospodine, molim vas da mi kažete vaš datum rođenja.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 1. januar 1951. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gde ste rođeni?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Rođen sam u selu Fatos/Fatos, a ranije se zvao Negrovce/Negrovce.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U kojoj je to opštini?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je seosko područje 30 kilometara zapadno od Prištine/Prishtinë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste godina pohađali školu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Osim osnovne škole, završio sam srednju Pedagošku školu, zatim fakultet, kao i postdiplomske studije u Prištini/Prishtinë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nakon što ste završili svoje obrazovanje da li ste započeli da radite?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći šta ste radili u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Obavljao sam dva posla. Radio sam u obrazovnom sistemu u srednjoj i u osnovnoj školi, a bio sam i član tajnih organizacija koje mi zovemo ilegalnim ili tajnim organizacijama koje su bile protiv okupatora, bivše Republike Jugoslavije.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Postaviću vam pitanje o svakom od ovih poslova. Pitaću vas o vašem poslu u obrazovnom sistemu. Da li ste vi bili nastavnik i u osnovnoj i u srednjoj školi?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bio sam nastavnik u osnovnoj školi i u srednjoj školi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste godina bili nastavnik?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Nisam imao sreće da dugo radim kao nastavnik. Radio sam za vreme studija i kratko vreme nakon studija, zato što sam u aprilu 1981. godine završio u zatvoru od strane bivšeg beogradskog režima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Možete li da nam kažete gde ste bili u zatvoru?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bio sam u zatvoru u Prištini/Prishtinë, naravno. Odslužio sam kaznu od 10 godina i 4 meseca, od 5. aprila 1981. godine do 3. jula 1991. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koji je razlog naveden za izricanje ove kazne?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 1980, 1981. godine bio je organizovan jedan tajni pokret, studentski pokret na Kosovu/Kosovë koji se pretvorio u narodni pokret. Zahtevi tog pokreta su bili da Kosovo/Kosovë postane republika unutar jugoslovenske federacije.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam. Da li je to bilo zbog toga što ste vi učestvovali u tom pokretu, da li ste zbog toga otišli u zatvor?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Rekao sam da sam bio član organizacije ali sam takođe učestvovao u svim demonstracijama koje su organizovane u Prištini/Prishtinë u proleće 1981. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako se sećate gospodine Krasniqi, koja je bila stvarna optužba koju su Srbi naveli kao razlog za vašu zatvorsku kaznu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Optužnica je glasila prema jugoslovenskom zakonu - kontrarevolucionarna i neprijateljska aktivnost. To se tumačilo prema dva člana: 214 i 226.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, vi ste nam rekli da ste pored toga što ste radili kao nastavnik, takođe postali član nekih tajnih organizacija i već ste nam dali nešto informacija o tome. Možete li konkretnije da kažete kada ste se priključili tim organizacijama, koje godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam pristupio jednoj organizaciji, a to je bilo 1973. godine ili početkom 1974. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako se zvala ta organizacija?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ta organizacija se zvala Marksističko-lenjinistička organizacija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li vi bili član te organizacije od vremena kad ste joj pristupili pa do vremena kada ste otišli u zatvor 1981. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste pušteni iz zatvora 1991. godine, 10 godina kasnije, šta ste onda radili?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Nakon što sam pušten iz zatvora, počeo sam da budem politički aktivan. U to vreme na Kosovu/Kosovë je postojao Pokret demokratski alternativni pokret, i ja sam bio član Demokratskog Saveza Kosova za lokalni ogranak u Drenici/Drenicë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li ceo svoj život živeli na Kosovu/Kosovë ili ste u nekim periodima živeli izvan Kosova/Kosovë?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Sa izuzetkom vremena koje sam bio u zatvoru a to je bilo izvan Kosova/Kosovë, živio sam uglavnom na Kosovu/Kosovë. Tokom rata, zadnjeg meseca posle povratka sa konferencija u Rambujeu i Parizu, nekoliko sam meseci proveo u Albaniji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Još zadnje pitanje o ovoj temi. Rekli ste da ste u zatvoru bili izvan Kosova/Kosovë. Gde ste bili zatvoreni, negde u Srbiji?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bio sam u nekoliko zatvora, ali većinu kazne sam odslužio u Zrenjaninu i u Novom Sadu u Autonomnoj pokrajini Vojvodini.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada bih prešao na drugu temu, ali bih vam pre toga postavio nekoliko pitanja o vašem pojavljivanju ovde danas. Da li ste vi od Suda dobili sudski poziv da se ovde pojavite?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, ja sam dobio tu *subpoenu* i želim ovde da izjavim u prisustvu časnog Suda da sam u početku rekao da nisam voljan da svedočim protiv Fatmir Limaja i njegovih drugova. To je bio jedan razlog, a drugi razlog je bio da čak i danas verujem da Oslobodilačka vojska Kosova tokom svog kratkog postojanja i življenja nije počinila krivična dela za koja je optužena, i ne vidim nikakvog razloga da njeni članovi budu stavljeni pred Haški Sud. Ja nisam želeo da dajem izjavu, jer su sve moje izjave inače bile uvek javne, transparentne i pred očima međunarodne i kosovske javnosti, pa nisam imao njima ništa da dodam. Dužnost glasnogovornika u svakoj vojsci i u svakoj zemlji su poznati. A drugo, još jedan razlog je što i danas verujem da je Optužnica protiv ove trojice optuženih izgrađena na politički motivisanim dokazima koje su dali ljudi koji su bili u službi nasilnih okupatora na Kosovu/Kosovë. Ja sam svedok da se njima sudilo unapred, i pre nego što su predati istražiteljima na Kosovu/Kosovë. Njih je obrađivala Srpska

Obaveštajna Služba. I to su bili razlozi što sam oklevao da se pojavim ovde na Sudu i da dajem izjave Tužilaštvu ovoga Suda. Stoga sam odbio da dođem po svojoj slobodnoj volji, iako imam mnogo toga da kažem. Naročito o političkoj borbi Oslobodilačke vojske Kosova/Kosovë. Danas pred ovim Sudom, ja ću reći istinu vezanu za OVK i pravednu oslobodilačku borbu koja je bila borba koju je vodio narod Kosova/Kosovë. OVK je naprosto vodila u borbu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da bi vam bilo jasno gospodine Krasniqi, sve što ja od vas tražim jeste da odgovarate na moja pitanja i da govorite istinu. Da li me razumete?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Pa i sada govorim istinu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam, ali samo bih želeo da mi odgovorite, u skladu je sa tom *subpoenom* to što ste se vi ovde danas pojavili?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Već sam naveo svoje razloge za oklevanje, ali ipak ja sam ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Razumem. Gospodine, 27. aprila 2004. godine jeste li vi prisustvovali jednom razgovoru sa službenikom Ureda u Prištini/Prishtinë vezano za poziv od strane Tužilaca?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. U to vreme, ja sam vam rekao, a ima tu i dokument, tačka 4, da sam nameravao da budem svedok za zastupnike Odbrane gospodina Fatmira Limaja, i to su razlozi zbog kojih sam odbio da budem svedok Tužilaštva. To sam vam tada rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Samo da nam bude jasno. Tačka 4 je tekst razgovora koji ste vodili sa predstavnikom kancelarije Tužilaštva 27. aprila 2004. godine, je li tako? To naprosto da bi bilo jasno u zapisniku?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U tom razgovoru od 27. aprila 2004. godine jeste li govorili istinu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, govorio sam istinu vezano za ono o čemu su mi postavljana pitanja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste nakon razgovora saznali da je oprema za snimanje bila pokvarena i da nije bilo trake za snimanje, da li ste to saznali?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, to sam kasnije saznao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 21. juna 2004. godine, jasno mi je i ako se ne setite tačnog datuma, ali ja vjerujem da je to bilo toga dana, da li ste dobili izveštaj o pitanjima i odgovorima sa tog razgovora na albanskom jeziku? I jeste li imali priliku da pogledate taj izveštaj i da onda sledećeg dana pogledate i parafirate taj izveštaj?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, ali izveštaj nije bio napisan na osnovu snimljene trake, već je bio napisan na osnovu beležki koje je vaše osoblje napravilo tokom razgovora - tako mi je rečeno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala vam na ovom razjašnjenju, to je tačno. Moje sledeće pitanje. Kada ste shvatili da to nije bio doslovni tekst razgovora već samo sažetak, kada ste vi to parafirali, da li ste se onda složili sa tačnošću tog sažetka, onoga što se dogodilo i o čemu se govorilo na tom razgovoru?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Uglavnom je to bilo ono što sam ja rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu gospodine. Kada ste pristupili OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Morali bi da podelimo postojanje OVK u dva dela. Ono se sastoji od političkog vođstva koje naravno ima i operativni aspekt ili stranu. Na početku, u samom nastanku OVK zajedno sa drugim drugovima koji su osnovali tu OVK, ja sam bio prisutan, mi smo bili organizovani u politička tela koja tada nisu nosila ime OVK. - čak ni pre 1991. godine. I da bih bio pecizan, 1991. godine proslavljala se trideseta godišnjica tog pokreta, upravo onda kada je Adem Adem Jashari pružio prvi oružani otpor u Prekaz/Prekaz srpskim policijskim i vojnim snagama. Onda je sa tom političkom formacijom Adem Jashari nekoliko dana bio kod moje porodice, a onda je boravio kod nekih drugih porodica u mom selu. I tako smo počeli da se povezujemo sa oružanim krilom i 1993. godine mogao bih da kažem da je osnovana OVK kao takva, a kasnije, 1994. godine kroz svoje proglose ona je postala poznata javnosti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Postaviću vam još nekoliko pitanja u vezi sa ovim što ste nam upravo rekli, ali sam zaboravio da vam postavim jedno važno pitanje, a to je - koje je vaše trenutno zanimanje?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Sada sam generalni sekretar Demokratske partije Kosova i predsedavajući radne grupe ove stranke u Parlamentu Kosova/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Demokratska partija Kosova, da li je ona poznata pod skraćenicom DPK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I samo da razjasnimo vaš odgovor. Vi ste poslanik u Parlamentu ali ste zapravo i šef poslaničke grupe vaše stranke u Parlamentu, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, to je ono što sam rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste do nedavno bili član Vlade, odnosno ministar u Vladi?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ja sam u prvoj Privremenoj vladi bio na položaju ministra javnih službi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A to je bilo od kada do kada?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je bilo od 4. marta 2002. godine pa do 1. decembra 2004. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A usled promena u Vladi vi više niste na tom položaju, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, to je tačno. Naravno da u Vladi ima promena kao i u mojoj stranci koja je u opoziciji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada bih želeo da se vratim na vaš odgovor od maločas, kada ste govorili o počecima angažovanja OVK, samo da razjasnim nešto što ste izjavili. Da li sam vas ispravno razumeo kada ste rekli da ste 1991. godine stupili u redovne političke organizacije koja je na izvestan našin bila prethodnik OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Nije baš tako.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da mi objasnite.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Maločas sam vam rekao da sam 23. jula 1991. godine pušten na slobodu iz zatvora nakon 10 godina i 4 meseca koje sam tamo proveo. Na Kosovu je tada postojala velika demokratska stranka - Demokratska liga i premda je većina građana podržavala rad te stranke, premda su ljudi o toj stranci govorili više kao o pokretu, aspiracije te stranke i građana na Kosovu/Kosovë bile su da uživaju slobodu i demokratiju. Ali, tokom tog vremena preduzete su oružane akcije i te akcije su naravno bile organizovane ilegalno, tako da je to bio početak oružanog sukoba za koji sam rekao da je bio deo moje političke borbe da se ostvare aspiracije građana Kosova/Kosovë odnosno sloboda i demokratija, i da ostvarimo nezavisnu državu kako bi se osigurala sloboda svih građana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada ste se priključili oružanoj borbi? Kada je to bilo? Koje godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Već sam rekao da 1993. godina predstavlja na izvestan način ujedinjenje političkog krila i oružanog krila. I nakon tog ujedinjenja stvorena je OVK koja je 1994. godine proglasom javnosti se obelodanila i rekla da usled srpske represije i nasilja, zlostavljanja i konstantnog progona Albanaca, i usled divljeg nasila okupatora, a što se radilo i pre vremena Miloševića na vlasti, u tom trenutku je to postalo nepodnošljivo za stanovništvo i pod takvim okolnostima politička i vojna organizacija je obrazovana. Ona je u tom trenutku postala poznata kao Oslobodilačka vojska Kosova.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada je do toga došlo 1993, 1994. godine, da li ste smatrali, meni je sada jasno da su ova dva krila, političko i oružano krilo se sjedinili. Ali posle 1994. godine, 1993. godine, da li ste vi bili u političkom krilu ili u oružanom krilu, ili i u jednom i u drugom?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam bio više u političkom krilu jer sam bio na Kosovu i tokom sveg tog vremena ja sam takođe bio i član Predsedništva Demokratske lige u Drenici/Dreničë. Ja sam takođe bio i poslanik jer smo 1992. godine održali slobodne izbore na Kosovu i ja sam tada izabran za poslanika koji je predstavljao Drenicu/Dreničë u Kosovskom parlamentu. Do tog Parlamenta je došlo usled represije i nasilja i prepreka koje je beogradski režim nametao i kojima je ometao rad postojećeg Parlamenta. Tako da je to bila moja legalna aktivnost ali je takođe postojala i ilegalna aktivnost koju sam imao, jer je u to vreme borba za demokratiju bila zabranjena na osnovu zakona jugoslovenske federacije, a to su u tom trenutku zapravo postajali zakoni Srbije, koja je od jugoslovenske federacija zadržala bila samo ime. Tako da kako bismo radili za dobrobit naše zemlje, bilo je potrebno da se angažujemo u radu ilegalne tajne organizacije. Ne znam koja bi reč bolje odgovarala za to, ali to je bila tajna organizacija, jer nismo imali drugih mogućnosti da delujemo. I stoga je moje članstvo u OVK najpre ilegalno, a posle i legalno bilo nešto što se nije moglo izbeći. Ja nikada nisam prihvatio ponižavanja beogradskog režima, ponižavanja koja je nametao građanima Kosova/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam gospodine ukratko reći u čemu su se sastojale te tajne ilegalne aktivnosti? Vi ste nam već govorili o političkim aktivnostima, ali koje su bile ilegalne tajne aktivnosti u to vreme 1993. i 1994. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ilegalne aktivnosti su imale za cilj da se pokret otpora proširi na celo Kosovo/Kosovë i da se građani pripreme za oslobodilački rat. Nasilje i srpski teror su morali da budu suzbijeni da bi građani Kosova/Kosovë povratili svoje dostojanstvo, slobodu, nezavisnost i demokratiju. To je bio cilj ove organizacije i svih drugih organizacija koje su postojale na Kosovu/Kosovë i koje su obrazovane posle Drugog svetskog rata.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi ste nam rekli koji su bili ciljevi ilegalnog, tajnog rada, ali recite nam čime ste se služili, kojim sredstvima ste se služili u cilju ostvarivanja tih ciljeva?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 1991. godine građani Kosova/Kosovë više nisu imali nikakvih političkih sredstava da se bore tako da su jedina sredstva koja su bila preostala bila da obrazuju oružane formacije kako bi zadobili slobodu i demokratiju i borili se protiv onih koji su sejalili nasilje i teror.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 1993. i 1994. godine, da li ste vi gospodine bili angažovani ili učestvovali u oružanim formacijama?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne. Ja lično nisam učestvovao i bio pripadnik takvih formacija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste u nekom trenutku postali pripadnik takvih formacija?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam oduvek bio član političkog krila OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Gospodine, pre nego što pređem na kasnije događaje, u to vreme 1991. godine, da li je na Kosovu postojala DSK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, obrazovana je decembra 1991. godine. 1990, 1991. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste i vi bili član DSK osim toga što ste bili član Demokratske lige Kosova?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ali DSK i Demokratska liga su jedno te isto.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Da li ste u nekom trenutku prestali da budete član DSK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koje je to godine bilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je bilo 1998. godine kada sam uvideo da put koji je sledio DLK/LDK je bio put koji nije nikuda vodio. Preko 400.000 ljudi je napustilo Kosovo/Kosovë, a teror etničkog čišćenja se sprovodio na Kosovu/Kosovë, ljudi su bili maltretirani na putevima, na glavnim ulicama mogli ste videti policijske blokade, kontrolne punktove i tamo su svi građani Kosova/Kosovë bez izuzeća bili maltretirani kako se ne bi osećali na Kosovu/Kosovë kao kod kuće, već kako bi

morali da pobegnu. Beogradski režim trebalo je da izvrši ponovo kolonizaciju Kosova/Kosovë .

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, mi ćemo kasnije govoriti o ovim stvarima, ali recite mi sada kog meseca je to bilo kada ste 1998. godine vi istupili iz redova DSK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Postao sam nezadovoljan radom DSK krajem 1997. godine i početkom 1998. godine, naročito nakon događaja od 28. februara 1998. godine i događaja od 5., 6., 7., i 8. marta iste godine. Tada sam se udaljio od politike tišine i ćutanja i nepreduzimanja ničega od strane DSK i tada sam ja pristupio javno OVK. Ja sam zaista istupio iz redova DSK 3 i 4. marta - kada je održana sahrana žrtava srpskog terora, i ja sam tada održao politički govor i javno sam rekao da se ograđujem od svoje stranke koja je u tom trenutku postala prepreka za ostvarivanje slobode naroda na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, mislim da ima o izvesnih problema sa prevodom. Vi ste rekli da ste se udaljili od te stranke 3. i 4. marta. Mislim da ste mislili 1998. godine zar ne?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Već smo čuli više iskaza o tome, mislim da svi u sudnici znaju šta se odigralo 28. februara kao i 5. i 6. marta iste godine, ali kako bismo to imali jasno zapisano u transkriptu, recite nam molim vas ukratko šta se odigralo tih dana?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To su bili 5., 6., 7. i 8. mart.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Šta se desilo 28. februara i ovih dana u martu mesecu 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: U to vreme sam još uvek bio predsedavajući ogranka DSK u Drenici/Dreničë i pažljivo sam svakodnevno pratio političke promene u opštini Drenica/Dreničë, dakle u mojoj mesnoj zajednici, a opština sa koje sam sastoji se samo od dve mesne zajednice. Tog dana veće vojne i policijske formacije napale su nekoliko sela u Drenici/Dreničë, severoistočnom delu Drenice/ Dreničë i u tom trenutku mi nismo mogli da znamo koji je cilj tog velikog broja vojnika na tom području u Likošanu/Likoshan, Graniševu/Gramaqel i Čirezu/Çirez.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislim da ste nam već delimično odgovorili na moje sledeće pitanje, ali bih želeo da nam kažete nešto više o tome. Recite nam usled čega ste vi na osnovu tih događaja iz marta postali nezadovoljni radom DLK, dakle tih događaja s kraja februara i početka marta te godine? Možete li nam molim vas to malo objasniti?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Do toga je došlo prevashodno zbog terora i genocida koji je sprovodio beogradski režim na Kosovu/Kosovë. Tada je došlo do dva događaja, dva bolna događaja, bolna ne samo za Albance i Kosovo/Kosovë. To su događaji iz Likošana/Likoshan i Čireza/Çirez. Tada su srpske vojne, policijske i paravojne snage u jednom danu ubili 14 ljudi, a od njih je 11 bilo nenaoružano. Reč je o ljudima koje je policija i vojska našla u njihovim domovima. Među žrtvama je bila i jedna žena koja je bila trudna. Da vam još ovo razjasnim. Želeo bih da kažem da 28. novembra 1997. godine u Lauši/Llaushë smo sahranili jednog učitelja koga je ubila srpska vojska. Toj sahrani je prisustvovalo 20.000 ljudi a tokom sahrane ovih žrtava

28. februara i 1. marta 1998. godine i zatim još 3. i 4. marta 1998. godine u Likošanima/Likoshan, tim sahranama je prisustvovalo preko 200.000 ljudi što je pokazalo u kojoj meri su ljudi bili nezadovoljni na Kosovu/Kosovë usled politike beogradskog režima. Tako da je na sahrani učitelja u Drenici/Drenicë prisustvovalo je dakle 20.000 ljudi, a na sahrani u Likošanima/Likoshan je prisustvovalo preko 200.000 ljudi, dakle u Likošanima/Likoshan i u Čirezu/Çirez.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih samo malo da vas uputim u vašim odgovorima gospodine Krasniqi. Vi ste nam govorili o događajima tih dana. Ali recite nam zašto ste se vi razočarali u DSK usled ovih događaja, jer mislim da je to ono što ste nam rekli. Šta je to u tim događajima izazvalo vaše nezadovoljstvo, razočaranje radom DSK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Već sam vam bio rekao da DSK više nije zastupala interese niti glas građana Kosova/Kosovë, tako da je bilo potrebno da neko drugi počne da zastupa interese građana Kosova/Kosovë, neko je morao da stane na put srpskom genocidu na Kosovu/Kosovë. I to je ono što su ljudi očekivali od OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da pažljivo saslušate moje pitanje. Meni je jasno da vi itekako poznajete te događaje i neka od ovih pitanja će vam se učiniti nepotrebnim, ali potrebno je da razjasnimo stvari. Možete li nam molim vas objasniti u čemu je bila razlika u pristupu problemu OVK i DSK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Mislim da su razlike i vama i Pretresnom veću poznate. DLK nije bila angažovana u pokretu da se stane na put srpskom nasilju na Kosovu/Kosovë na ovaj ili onaj način i zapravo na taj način je DSK postala podrška režima i na taj način lišavala svojih prava albanski narod, prava da žive u slobodi i miru, nezavisnosti i demokratiji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada kažete da je DSK postala sluga režima, vi govorite o srpskom režimu zar ne? Da li hoćete da kažete da je DSK zauzela pasivni pristup, pasivan otpor?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: I jedno i drugo. DSK/LDK je pružala veoma pasivan otpor i nije nista činila da se napravi korak napred. To je bio pokret koji se nadao da će neko iz nebesa doneti slobodu i demokratiju. Po meni to je bilo nerealno očekivanje. Mi smo to čekali već više od 50 godina i nadali se da će Jugoslavija shvatiti da su nam potrebna naša prava, a ta Jugoslavija je već skoro 90 godina vladala na Kosovu/Kosovë, i Kosovo/Kosovë usled toga nije moglo da ima javnu demokratsku upravu koju građani prihvataju. I tako da je bilo nerealno očekivati tako nešto od režima, režima koji je uništio čitavu Jugoslaviju. Na čelu tog režima je bio diktator koji je itekako poznat ovom Sudu. Ne želim njegovo ime sada da izgovorim. A borba protiv tog režima je postala neizbežna.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Samo da budem siguran da sam vas ispravno razumeo. OVK je ponudila kao alternativu oružani aktivni otpor srpskom režimu. Da li sam vas ispravno razumeo gospodine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ali možda bismo morali malo da se vratimo unazad, jer 1995. godine održana je konferencija u Dejtonu po pitanju jugoslovenske federacije i na toj konferenciji su učestvovala Hrvatska i Bosna i Hercegovina, dakle zemlje koje su se borile protiv Miloševića, a predstavnici Kosova/Kosovë nisu bili pozvani, premda je Kosovo/Kosovë učestvovalo u pasivnom otporu i glas tog otpora se nije čuo u Dejtonu. Predsednik DSK je imao

običaj da kaže da nismo učestvovali u radu konferencije u Dejtonu ali da ćemo učestvovati u radu konferencije u Parizu, Londonu, Moskvi i tako dalje, ali do toga nije došlo. Tako da samo oni koji su stvorili novu stvarnost u svojim zemljama su zaista imali mogućnost da učestvuju u radu u Dejtonu. I za OVK je postalo jasno da je potrebno da se stvori ta nova realnost za Kosovo/Kosovë, kako bi Međunarodna zajednica uzela u obzir zahteve za slobodu, demokratiju i nezavisnost građana Kosova/Kosovë. I usled toga, nakon Dejtona, OVK je pojačala svoj rad kako vojnog tako i političkog oganka.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Budući da pitanje Kosova nije bilo pokrenuto u Dejtonu, da li je veći broj ljudi na Kosovu//Kosovë počeo da traži neko alternativno rešenje i da se udaljava od DSK i da se obraćaju OVK. Da li ste me razumeli?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Svi događaji iz 1996. godine kao i iz 1997. godine i 1998. godine su pokazali da građani Kosova/Kosovë više ne žele da pružaju pasivni otpor, njima je bilo dosta nasilja i terora i postojala su samo dva moguća načina da izađu iz toga - ili da se bore na Kosovu/Kosovë ili da pobjegnu sa Kosova/Kosovë?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A govorili ste o predsedniku DSK koji je rekao da će se posle Dejtona pitanje Kosova/Kosovë razmatrati negde drugde, u Parizu, Londonu, Moskvi ili tako dalje. Da li je to bio predsednik DSK gospodin Rugova, Ibrahim Rugova?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, on je bio predsednik. Međutim hteo bih da jednu stvar preciznije razjasnim. Naša organizacija za vreme rata, njen zadatak nije bio da se bori sa DSK ili sa Kosovom/Kosovë, njen zadatak je bio da se bori protiv srpskih okupatora jer je presija dostigla svoje vrhunce u vreme Miloševića.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi u nekom trenutku postali član Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je to bilo molim vas?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je moglo biti negde krajem 1996. godine ili početkom 1997. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas recite nam ko je bio još u Glavnom štabu OVK u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ako želite da ovo uđe u istoriju, ja ću naravno spomenuti imena svih tih ljudi. Međutim, moram reći jednu stvar tu pred Pretresnim većem. To je bila tajna organizacija i ja u to vreme nisam poznavao svakoga niti su svi oni poznavali mene zbog položaja na kome sam ja u to vreme bio na Kosovu/Kosovë .

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći imena drugih ljudi iz Glavnog štaba onako kako ste ih vi poznavali?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Glavni štab je u to vreme bio razdvojen u tri dela. Jedan je bio funkcionirao na Kosovu/Kosovë . To je bila podzemna organizacija. Drugi deo, mislim da je to bio najmanji deo, oni su živeli u Albaniji, dakle ne na Kosovu/Kosovë , a preostali deo je živio i radio u zapadnim zemljama,

Švajcarskoj, Nemačkoj, Sjedinjenim državama, Francuskoj, skandinavskim zemljama. Mi smo, kao što sam već rekao, bili organizacija koja je bila raširena na više mesta.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Ovaj deo na Kosovu/Kosovë koji je radio u tajnosti je očito bio onaj deo u kom ste i vi bili. Dakle možete li nam reći ko je sve bio u tom delu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, sada se zna da je komandant u to vreme bio Adem Jashari, zatim Sokol Bashota, Rexhep Selimi, a za nekolicinu drugih znam da su bili u inostranstvu, bilo u Albaniji bilo u nekim zapadnim zemljama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate imena, bilo pseudonime ili stvarna imena ovih drugih ljudi, ovih ljudi koji su bili u inostranstvu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: U to vreme ih nisam znao, a mislim da ni oni nisu znali kakav je moj položaj.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći kako je došlo do toga da ste se vi priključili Glavnom štabu? Kako je do toga došlo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Već sam rekao da je od početka, dakle od decembra 1991. godine, da su postojali kontakti sa komandantom OVK. Ona naravno u to vreme još nije bila OVK nego se sastojala od ona dva krila, političkog i vojnog krila o kojima sam govorio. Zatim, 1993. godine ili u martu ili u aprilu te godine, održan je jedan sastanak između nekoliko predstavnika političkog krila a sa vojnim formacijama Adem Jasharia, koje je održano u njegovoj kući u selu Prekaz/Prekaz u opštini Skenderaj ili Srbica. Mi smo tu podelili dužnosti. Neki od nas su radili na operativnom nivou, a neki na političkom. Ja sam bio među onima koji su se bavili političkim stvarima, bio sam u Direktoratu političkog krila OVK u kojem je predsedavajući bio gospodin Hashim Taçi. Adem Jashari i njegove formacije su bile deo operativnog krila.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da samo razjasnimo. Rekli ste da ste imali kontakte sa komandantom onog što će postati OVK još 1991. godine u decembru. Da li pri tom mislite na Adema Jasharija?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada ste nam objasnili kako ste se priključili OVK, da je tako nazovemo u martu ili aprilu 1993. godine i da ste se uključili u političke aktivnosti stranke. Kako je došlo do toga da ste krajem 1996. godine i početkom 1997. godine se priključili Glavnom štabu. Da li su vas zamolili, pozvali vas, da li je bio neki drugi postupak na osnovu koga ste ušli?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Mora se ovde razumeti da su počeci organizacije OVK bili takvi da to nije bila formacija koja je mogla slobodno da izvršava svoje dužnosti. Radilo se o organizaciji koja je svoje aktivnosti morala izvršavati potajno, jer je beogradski režim poslao brojne policijske i vojne snage na Kosovo/Kosovë i to ljude u uniformama. Taj je režim takođe na svom raspolaganju imao i veliki broj snaga koje su funkcionisale u sklopu tajnih službi, tako da nije bilo ni malo lako voditi i organizovati jednu ilegalnu organizaciju. Vremena su bila teška. U to vreme se pokušavalo izbeći korišćenje dokumenata i papira zbog toga što je tada to predstavljalo opasnost. Radilo se o idealizmu ljudi koji su to organizovali i njihovoj odlučnosti, odlučnosti da deluju. Dakle, ako sada razmatramo procedure raznih vojski koje deluju u legalnim okolnostima, koje imaju budžetske mogućnosti, koje imaju

infrastrukturu, koje imaju regulativu, možemo reći mirno da se na Kosovu/Kosovë to nije tako događalo, i da se to jednostavno nije moglo ni dogoditi na takav jedan administrativan način u obliku u kom se to događa u zemljama u kojima ljudi žive slobodno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, oprostite što vas prekidam. Hteo bih da se ipak malo fokusiramo. Shvatio sam da nije bilo puno, to jest uopšte pisanih dokumenata, da su stvari rešavane u tajnosti, međutim ja sam vas pitao kako ste postali član Glavnog štaba. Vi ste nam rekli da ste postali član tog štaba krajem 1996. godine ili početkom 1997. godine. Mene samo zanima kako je do toga došlo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Hteo bih ponovo da objasnim da su moji kontakti i sa vojnim i sa političkim krilom se odvijali još od 1991. godine. E sad kad govorimo o političkom krilu, ranije sam vam objasnio da sam se ja političkim aktivnostima bavio još od 1973. godine, da sam zbog tih aktivnosti proveo 10 godina u zatvoru. Ja sam bio politički angažovan i prije nastanka OVK. Oprostite, dozvolite da to objasnim Pretresnom veću.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Daću vam priliku da objasnite. Možda niste dobro razumeli moje pitanje ili sam ga ja nejasno postavio. Moje pitanje je bilo da li je neko vas pozvao, a ne kakva su bila vaša iskustva na temelju kojih ste postali član Glavnog štaba. Mene zanima nešto puno jednostavnije: Da li vas je neko konkretno pozvao da se priključite Glavnom štabu, da li ste bili izabrani, da li ste vi njih tražili da vas prime u Glavni štab, kako su se stvari tada događale? Šta se dogodilo krajem 1996. godine i početkom 1997. godine - na osnovu čega ste postali član Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 1996. godine i 1997. godine smo... za te godine smo spomenuli Dejtonsku konferenciju, tako da su se političke okolnosti promenile ne samo na Kosovu/Kosovë, nego na celoj teritoriji bivše jugoslovenske federacije. Do promena je došlo i na Kosovu/Kosovë. Ja nisam bio ranije imenovan u Glavni štab zbog toga što sam ja već bio na Kosovu/Kosovë, a kao što sam rekao, te su se aktivnosti uglavnom odvijale u inostranstvu i na individualnoj osnovi. 1996. godine došlo je do jačanja potrebe za širenjem aktivnosti OVK na Kosovu/Kosovë. Naravno da se savetovanja nisu odvijala samo među nama koji smo bili tamo jer smo imali predstavnike u inostranstvu - i svi su se saglasili da je potrebno pojačati i vojnu i političku aktivnost na Kosovu/Kosovë. U takvim okolnostima smo među našim drugovima počeli razgovore, drugovima sa kojima sam ja konstantno bio u kontaktu od 1993. godine pa i ranije. I kao što sam rekao, ja sam na Kosovu/Kosovë morao malo više da se angažujem pošto sam bio tamo - na vojnom i političkom širenju OVK na Kosovu/Kosovë. Tako da je krajem 1996. godine, početkom 1997. godine...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Recite da ste bili imenovani za člana Glavnog štaba. Ko vas je imenovao?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Komandant OVK, Adem Jashari.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Pomenuli ste Hashima Thačija. Da li je i on u to vreme bio član Glavnog štaba? Pri tom mislim na kraj 1996. godine, početak 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bio je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U to vreme, dakle krajem 1996. godine i početkom 1997. godine, da li je Glavni štab održavao redovne sastanke, kako ste bili u vezi, kako ste komunicirali sa drugim članovima Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Dosta retko smo se sastajali zbog sigurnosnih razloga, savetovali smo se služeći se elektronskim sredstvima, jer je većina naših drugova bila izvan Kosova.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste se retko sastajali. Možete li nam dati neku predstavu o tome koliko je to često bilo: jednom nedeljno, jednom mesečno, ređe?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je naravno zavisilo od političkog razvoja događaja. Ponekad se mesecima nismo sastajali, a ponekad smo se sastajali veoma često - zbog okolnosti koje su vladale. Drugim rečima, nije postojao neki redovni obrazac koga smo se držali u vezi sa našim sastancima, želim reći, zapravo naglasiti da je sve zavisilo od političkih događaja na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada kažete da ste povremeno komunicirali elektronskim sredstvima sa članovima koji su bili izvan Kosova/Kosovë, možete li nam objasniti šta mislite pod elektronskim sredstvima, da li je to telefonom ili nekim drugim sredstvima?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Telefonom, faksom i na druge načine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam. Želim da sada krenemo vremenski malo u budućnost, ka proleću 1998. godine. Recite mi jeste li u to vreme još uvek bili član Glavnog štaba? Da budemo precizniji, rečimo u maju 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, bio sam i pre maja 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, to razumem, ali u maju 1998. godine ste i dalje bili član Glavnog štaba, je li tako?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: U maju 1998. godine, u junu i kasnije.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Dakle u to vreme, u maju ili junu 1998. godine, recite ko je još bio u Glavnom štabu u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ni sada tokom ovog perioda nisu svi članovi Glavnog štaba bili na Kosovu. Nakon događaja u mesecu martu je glavnokomandujući na Kosovu/Kosovë bio Azem Sula, zamenik komadanta je bio gospodin Bashota, Sokol Bashota. Selim Beshimi je bio glavni inspektor, a među članovima štaba smo u to vreme bili: ja, Lahi Brahimaj, Xhavit Zekaj koji nije bio tamo, Xhavit Haliti nije bio unutra, ali on jeste bio član Glavnog štaba, kao i Hashim Thaçi i Hadri Veseli.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gdje je bio Xhavit Haliti i gde je on bio, rekli ste nije bio unutra?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: On je bio u Štabu ali on je živeo u Albaniji, nije živeo na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 11. juna 1998. godine da li ste imenovani na neki konkretan položaj unutar Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ja sam tada preuzeo dužnost portparola kako bih javnosti iznosio stavove i politiku OVK. Pri tom mislim na javnost na Kosovu/Kosovë i u inostranstvu.

TUŽILAC WHITING: Uz pomoć poslužitelja predočicu vam jedan dokument. Zamoliću da se svedoku da jedan registrator. Časni Sude, Pretresno veće i strane su dobile taj registrator. Zamoliću poslužitelja da pomogne svedoku da mu pronađe tabulator broj 2. Za zapisnik kažem da je tabulator broj 2 dokazni predmet Tužilaštva P49, a tabulator 1 je P48. Molim da se svedoku pokaže dokument koji nosi oznaku ERN U0081630, a u verziji na engleskom u tabulatoru 1 to je oznaka ERN U003857. Molim da se to stavi na program *Sanction*.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle gospodine Krasniqi, sada sam pred vas stavio stranicu iz lista *Bujku* od 12. juna 1998. godine, to je stranica broj 5, i ja sam siguran da ste to uspjeli da pronađete. Mi ostali imamo prevod tog članka. Vidim da ste izvadili neki list papira?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je isto to, samo je uvećano.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Razumem. Ovaj primerak koji vi imate je sa prilično sitnim slovima. Ovo sam trebao da vam predočim ranije. Ja sam zamolio poslužitelja i on je sada napravio uvećanu kopiju, pa sada imamo primerak iz novina koji ćete lako videti. Dakle molim vas da koristite to. Zamoliću poslužitelja da pronađe pravu stranicu, to je ona koja se završava sa brojem 1630. Samo želim reći da je to isti dokazni predmet samo malo uvećan u odnosu na ono što smo videli malopre. Ovako bi trebalo da bude lakše. Molim vas pogledajte ovaj članak gore desno. Posebno ovde gde kaže: "Glavni štab OVK je odlučio da imenuje profesora Jakupa Krasniqija za glasnogovornika. Profesor Jakup Krasniqi je rođen 1. januara 1951. godine u selu Negrovce/Negrovc, u opštini Drenica/Dreničë gde još uvek živi". Potpisano je sa "Glavni štab OVK, Priština/Prishtinë 11. juna 1998. godine." Gospodine Krasniqi, da li je to zapravo objava da ste vi postali portparol Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći koja su bila vaša zaduženja, mislim da ste nam u određenoj meri na to odgovorili, ali koje su bile vaše dužnosti kao portparola OVK, barem kako ste vi razumeli šta vam je činiti?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam ranije spomenuo koje su bile dužnosti portparola OVK. Ja mislim da mnogi ljudi ovde dobro znaju koje su dužnosti portparola. Moje dužnosti su bile komuniciranje sa medijima kako bi OVK, pred medijima sa Kosova/Kosovë, kao i pred medijima iz zapadnih zemalja uključujući i Sjedinjene države, medijima koji su bili u velikoj mjeri prisutni na Kosovu/Kosovë u to vreme. I moja konkretna dužnost je bila da javnosti iznesem politički program OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo ostali na tom položaju?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Na tom sam položaju bio do formiranja Privremene vlade Kosova nakon konferencije u Rambujeu. U počecima delovanja te Privremene vlade, ja sam takođe bio njen portparol sve do juna 1999. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A konferencija u Rambujeu je bila koje godine, kog meseca?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Konferencija je održana u dva dela. Prvi deo je održan u Rambujeu u februaru 1990. godine a drugi deo u Parizu, u martu 1999. godine.

TUŽILAC WHITING: Hvala. Časni Sude, ovo bi bio pogodan trenutak.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Whiting. Sada ćemo početi na pauzu. Svedočili ste sat i po vremena. Koristiće vam pauza, a to je neophodno i zbog tehničkih razloga jer moramo da promenimo trake. Sa radom ćemo nastaviti u 16.05 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala časni Sude. Gospodine, kada ste postali član Glavnog štaba krajem 1996. godine i početkom 1997. godine, mislim da ste spominjali saopštenja Glavnog štaba u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Spomenuo sam saopštenja čak i ranije - od 1994. godine mi smo počeli da izdajemo određena saopštenja kako bismo informisali javnost.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li su ta saopštenja, da li je njih izdavao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Većinu njih je izdavao Glavni štab. Oni su informisali javnost o aktivnostima OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kažete većinu njih je izdao Glavni štab, a da li je neki od njih izdalo neko drugo telo ili osoba?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, kad se vodio rat i kad su stvari bile tajne, ponekad komunikacije nisu dobro funkcionisale tako da se dogodilo da su neki komunique bili objavljeni bez znanja Glavnog štaba. Mogle su ih izdati operativne zone OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate nekih konkretnih slučajeva kada se to dogodilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. To nije bilo veoma često, ali su bili određeni slučajevi kada se to dogodilo tokom rata, kada su komandanti nekih zona možda izdali saopštenja u ime svoje zone, ali isto tako i u ime OVK, ali ne u ime Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada se to dogodi, kada bi neki komandant zone izdao saopštenje, da li bi tu pisalo da je to bilo u ime zone ili u ime OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, da, pisalo bi u ime OVK i zone.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali ako sam tačno shvatio vaš odgovor, ne bi pisalo da je to u ime Glavnog štaba. Da li to kažete?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li da nam kažete, da se sada fokusiramo na saopštenja koje je izdavao Glavni štab OVK, kako su oni bili preneti javnosti?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Uglavnom u početku, jer stvari su se menjale tokom vremena - pre 1998. godine to su najčešće bili faksovi, to bi se faksiralo ili se to radilo telefonskim, ali većina njih je bila preneti telefaksom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kome je bio upućen taj faks?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Uglavnom štampanim medijima na albanskom jeziku, ali i široj javnosti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kažete pre 1998. godine slati su faksom ili u nekim slučajevima telefonski. A posle 1998. godine, na koji način su prenošene?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 1998. godine oni su ponovo izdavani preko telefona, a i međunarodne radio stanice koje su emitovale na albanskom jeziku su takođe dobijale te tekstove, a one su se čule i na Kosovu/Kosovë takođe, i zatim bi se oni slali medijima. Ali od januara 1999. godine kada su OVK i Glavni štab osnovali, o *Slobodno Kosovo* i *Kosovsku novinsku agenciju*, sva saopštenja i sve informacije vezano za ovaj kraj - šta se događalo na terenu, bili su slati preko agencija *Kosova press* i preko interneta.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 1998. godine rekli ste da ste slali medijima. Da li je to uključivalo štampane medije odnosno albanske novine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koje novine na albanskom su objavljivale ta saopštenja? Govorim sada o 1997. godini i 1998. godini?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: *Bujku*, *Koha ditore* i jedne novine koje su se s vremena na vreme pojavljivale u Švajcarskoj a zvale su se *Zëri i Kosovë* i *Bota e Re* (Novi svet) koji je bio časopis koji je izlazio dvomesečno ili dvosedmično i to su bile novine prištinskih studenata.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ova saopštenja koja su se objavljivala u tim novinama koje ste upravo naveli a koje je je izdavao ili je rečeno da ih je izdavao Glavni štab, da li je njima poreklo zaista bilo u Glavnom štabu tokom 1997. godine i 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, sa nekim izuzecima, jesu. Znači, to su bila saopštenja koja su izdavana u ime Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko je vama poznato, svaki put kada bi se u novinama objavilo neko takvo saopštenje u kome se navodilo da je to bilo saopštenje Glavnog štaba, to ustvari i jeste bio komunike Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja ne mogu da kažem da je svih 100 posto bilo, ali u 90 posto slučajeva jesu bili komunikei Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U svom prvom odgovoru ja sam shvatio da je možda postojao neki izuzetak koji je vama poznat. Ali sada sam shvatio da ste rekli nešto malo drugačije. Drugim rečima - da li vam je poznat jedan slučaj iz 1997. ili 1998. godine kada je objavljen komunike u jednoj od tih novina na albanskom koje ste identifikovali, a nije bio komunike koji je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Vreme je prošlo kao što znate, ali kao što sam rekao, od ogromne većine, jedan ili dva nije izdao OVK ali oni u svakom slučaju nisu mogli da budu objavljeni a da ne prođu kroz Glavni štab. Ali i ako jesu, da je to bilo u veoma malom broju.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li danas da se setite nekog konkretnog primera kada se to dogodilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne sećam se takvog slučaja i zbog činjenice da nismo imali vremena da se bavimo takvim komunikama koji nisu prošli kroz Glavni štab.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja ću vam pokazati neke od komunika i možemo o svakom od njih da razgovaramo. Uz pomoć poslužitelja i koristeći veliki format, zamolio bih vas da pogledate broj 35, a to nosi oznaku na albanskom jeziku ERN U00816007, a na engleskom jeziku nosi oznaku ERN U0088554, a imamo to i na programu *Sanction*. To je komunika od 8. avgusata 1997. godine objavljen u novinama *Koha ditore* na strani broj 3. Skrećem vam pažnju na gornji levi deo strane, mislim da se to tako pojavljuje u verziji na albanskom jeziku. Vidite li ovaj komunika koji nosi broj 35?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je taj komunika izdao Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na početni paragraf. Pročitaću: "U komuniku za medije koji nosi broj 35, organizacija koja se naziva Oslobođilačka vojska Kosova, preuzima odgovornost za nedavne oružane incidente na Kosovo/Kosovë u kojima su dva srpska policajca i dva albanska civila povređena. Ovim komunikom izjavljuje: Odlukom Centralnog štaba OVK od 3. i 4. avgusta, naše gerilske jedinice su izvršile 3 oružane operacije protiv okupatora i njihovih kolaboratora. Organizacija takođe preuzima odgovornost za ono što se naziva ubistvo Alikua Bekua iz Trstenika/Tërstenik i Ramiza Lekua iz Banjice/Bajincë blizu Glogovca/Glllogoc". Da li vidite da to piše u ovom komuniku?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Što se tiče ove 3 oružane operacije gde se spominje da su izvršene protiv okupatora i njihovih kolaboracionista - da li se to zaista dogodilo, jesu li bile tri oružane operacije koje su izvršene?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Kao što sam ranije rekao, Glavni štab je imao dva krila, političko i operativno krilo, a komunika je uglavnom izdavalo operativno krilo, dok su političke izjave izdavane od političkih vođa OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je komunikacija između političkog krila i operativnog krila OVK bila dobra?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, postojala je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u ovom komuniku se takođe spominju i ubistva dvojice Albanaca. Da li je atentat izvršen na njih zato što se sumnjalo da su bili kolaboracionisti?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Morali ste da pročitate nekoliko izjava i komunikea OVK i morali ste da primetite da su oni ljudi koji su bili marionete srpskog režima i koji su služili tom nasilnom režimu na sebe skrenuli pažnju nekih Albanaca, i nažalost bili su u takvom položaju. To nije bila uobičajena slika albanskog stanovništva, ali divljački režimi, varvarski režimi postoje i stvaraju takve uslove. U drugim zemljama smo imali takve kolaboracioniste, u drugim zemljama su postojali kolaboracionisti kao i u Drugom svetskom ratu u Francuskoj recimo. Znači to se nije samo događalo u Evropi već i na Kosovu/Kosovë. Ti su ljudi od straha ili možda pod pritiska tog režima osećali obavezu da služe tom režimu, a Kosovska Oslobođilačka vojska Kosova je neprekidno upozoravala takve ljude da se povuku iz takve aktivnosti i da ne miniraju oslobodilački rat. U onim slučajevima kada su takve osobe učinile veliku štetu albanskom narodu zbog svog delovanja, na primer - izgubili smo mnogo ljudi tokom rata, a mnogi su ubijeni u zasedama usled aktivnosti takvih ljudi. U takvim slučajevima dakle, operativno krilo OVK bi ubijalo takve ljude zbog njihovog služenja nasilnoj srpskoj vlasti na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je prema vašem saznanju ovo što se ovde spominje ono što se dogodilo dvojici ljudi koji se spominju u komunikeu broj 35?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, kao što se kaže u komunikeu, to mora da se dogodilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se to dogodilo zato što su bili kolaboracionisti? Da li to želite da nam kažete?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne zato što se sumnjalo, već zato što su služili okupatorima, a čak su i deca u selima znala za to - u onim mestima gde su oni živeli i radili.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate kako se utvrđivalo da su kolaboracionisti? Kako se donosila ta odluka i kako se to utvrđivalo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne znam kako se donosila odluka, ali ako nisu bili u službi neprijatelja i ako nisu uzrokovali štetu za OVK, onda se tako nešto ne bi ni dogodilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja cenim vaše poverenje, ali moje je pitanje da li vi imate ikakve informacije o tome da li je postojala nekakva procedura da se utvrdi da li su ti ljudi kolaboracionisti. Da li je sproveden neki sudski postupak ili vi to ne znate?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Takvim se osobama nije sudilo na sudu zato što mi nismo imali uslove za to. Ali oni su bili ubijeni jer su služili neprijatelju kao što je bio slučaj sa ubistvima pripadnika Srpske policije i pripadnika Srpske vojske.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislim da razumem vaš odgovor. Sada ću preći na drugi komunike i zatražiću pomoć poslužitelja. Na verziji na albanskom jeziku, nosi oznaku ERN U0081608, a na engleskom jeziku ima oznaku ERN U0038557 pa do broja 8558. To je komunike broj 40, objavljen 5. decembra 1997. godine u listu *Bujku* a strana je broj 10. Mislim da je to u verziji na albanskom jeziku u gornjem desnom uglu stranice. Daću vam jedan trenutak da to pogledate. Da li je ovo komunike koji je izdao Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na prvi paragraf gde stoji: "Odlukom Centralnog štaba, oružane jedinice OVK nastavile su operacije oslobodjenja tokom novembra meseca. Uveče, 11. novembra izvršen je napad ručnom granatom i bačena je granata na kuću srpskog predsednika opštine koji je bio nametnut zajednici u Podujevu/Podujevë u selu Tašec [neidentifikovano mesto-FHP]..." izvinjavam se zbog mog izgovora "... blizu Kuršumlje, operativna zona broj 5. Naše oružane jedinice su takođe sprovele operacije oslobodjenja koje su se vodile od 25. do 28. novembra u operativnoj zoni broj 1". Da li ovo vidite?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ovo što je ovde opisano se zaista i odigralo? Ti napadi i operacije? Da li se to zaista odigralo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Sve što ovde stoji se zaista i desilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pominje se Operativna zona broj 5 i Operativna zona broj 1. Najpre recite nam šta je Operativna zona broj 1?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Operativna zona broj 1 je bila u Drenici/Drenicë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A operativna zona broj 5?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je bila zona Lap/Llap.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se pod operativnim zonom 1, po vašem saznanju, ikada mislilo na celo Kosovo/Kosovë ili je to bila samo zona Drenice/Drenicë?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Na Kosovu/Kosovë je bilo sedam zona. Jedna od tih zona je bila i zona Drenica/Drenicë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali da li se u nekom trenutku kada se govori o sedam zona na Kosovu/Kosovë mislilo na podzone, a da je samo Kosovo/Kosovë bilo Operativna zona broj 1. Da li je ikada tako nešto bilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, moguće je. Ali vojna aktivnost OVK se sprovela i organizovala na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju ponovo na ovaj komunique u kom se pominje Operativna zona broj 1. Da li je to Drenička/Drenicë zona ili se u ovom slučaju misli na celo Kosovo/Kosovë?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Misli se na Dreničku/Drenicë zonu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Želeo bih da vam skrenem pažnju sada na rečenicu koja je, kada idete nadole, otprilike negde na polovini stranice. Pročitaću vam, možda ćete uspeti to da nađete. "Uveče, 28. novembra, Dalip Dugolli, Miloševićev kolaboracionista i jedan od njegovih najvernijih ljudi, ubijen je u selu Petraštice/Petrashticë, blizu Štimlja/Shtime". Da li to vidite?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne mogu to da pronađem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nemojte žuriti, jasno mi je da vam treba vremena. Ponovo ću vam pročitati. "Uveče, 28. novembra, Dalip Dugolli..." da li vidite to ime, "...kolaboracionista, jedan od Miloševićevih najvernijih ljudi, ubijen je u selu Petraštice/Petrashticë blizu Štimlja/Shtime"?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, vidim sad gde je to.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se to zaista i desilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Operativne zone, a s obzirom na okolnosti koje su vladale na Kosovu/Kosovë su mogle nezavisno da dejstvuju po svom diskrecionom pravu kada su raspolagale informacijama za izvesne osobe koje su nanele štetu zemlji - tada su mogle da preuzmu takve aktivnosti i da o tome obaveste Glavni štab, a zatim bi Glavni štab obavestio javnost o tome putem saopštenja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja ću vam sada postaviti isto pitanje koje sam vam postavio maločas kada je reč o prethodnom komuniqueu. Da li imate bilo kakvih informacija o tome kako je doneta odluka, kako je utvrđeno da je ova osoba zaista bila kolaboracionista?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ponovo vam kažem da su takva dela ilegalno rađena, a operativne jedinice su bile nezavisne, ali mogle su da donose vlastite odluke. U slučaju kada bi neka osoba radila na štetu OVK dostavljala informacije o kretanju OVK beogradskom režimu, u takvim slučajevima jedinica je imala diskreciono pravo, ovlašćenje, da preuzme takve akcije - bez da traži dodatno odobrenje za takva dela.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jasan mi je vaš odgovor, ali ponovo ću vas pitati, i molim vas da budete strpljivi i da imate razumevanja za moja pitanja. Da li vam je poznato da li je sledena neka procedura kako bi se utvrdilo koje osobe zapravo odaju informacije o kretanju OVK beogradskom režimu. Vi ste nam rekli da nije bilo sudskih postupaka, ali da li je bilo nekog drugog postupka ili procedure a da je vama to poznato?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Osim ovoga što sam vam već rekao, ja nemam šta da dodam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Postaviću vam sada pitanje u vezi jednog drugog komunikea, a to u albanskoj verziji nosi oznaku 0081610, a u verziji na engleskom nosi oznaku 0038560. To je komunike broj 42 od 28. februara 1998. godine koji je objavljen u novinama *Bujku* na 1. stranici i možete ga videti posredstvom *sanction* pograma. Mislim da je to u verziji na albanskom pri vrhu u sredini. Da li je ovaj komunike uputio Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, na osnovu informacija koje je dobio od naroda.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na prvu rečenicu koja stoji nakon uvoda u komuniqueu gde stoji "Po odluci Centralnog štaba OVK, naše oružane snage preduzele su niz napada protiv snaga srpske policije i njenih kolaboracionista tokom januara i februara meseca". Sad ću vam postaviti ponovo isto pitanje. Da li je zaista došlo do tih napada u januaru i februaru?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ti napadi su izvršeni kao što stoji u komuniqueu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada nastavite, negde na polovini stranice dole, stoji: "13. februara 1998. godine, Mustafa Kurti, kolaboracionista je likvidiran". Da li vidite tu rečenicu? Gospodine, da li vidite tu rečenicu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, vidim ne samo tu rečenicu već ceo komunike koji je tada objavljen. Mislim da bi trebalo da uzmete u obzir ceo komunike a ne samo pojedine rečenice. Ja vam kažem da se OVK borila protiv celog srpskog nasilnog režima koji je počinio genocid i etničko čišćenje na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Taj režim nije mogao da funkcioniše na Kosovu/Kosovë samo posredstvom policije i vojnika. Režim je širio svoje pipke ka svim delovima javne uprave. Oni su vladali Kosovom/Kosovë zahvaljujući kolaboracionistima, ljudima koji su služili srpskoj policiji i vojsci. Zato vam ja kažem da je potrebno da imate na umu ceo komunike, a ne samo da izdvajate neka imena.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uveravam vas da je ceo komunike uvršten u spis i da će ga Pretresno veće imati u celosti na umu kada ga bude razmatralo. Ja vam postavljam samo konkretna pitanja u vezi sa pojedinim delovima komunikea.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam vam rekao da svi ti koji su služili Miloševićevom režimu i koji su počinili mnogo zla albanskom narodu su zaslužili istu sudbinu kao i ceo Miloševićev režim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li mi reći gospodine Krasniqi šta je po vama kolaboracionista? Jasno mi je da vam je ovo možda čudno pitanje, ali vi ste rekli "...svi ti koji su služili Miloševićevom režimu i koji su počinili mnogo zla albanskom narodu". Možete li nam definisati šta je kolaboracionista?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja smatram da sudije itekako dobro znaju šta je kolaboracionizam i šta su kolaboracionisti. Ovo nije nešto što je samo tipično za Albance, već je to nešto što je opšte poznato. Još u davna vremena, ako se osvrnemo na istorijske događaje, ovaj fenomen je veoma bio prisutan tokom Drugog svetskog rata. Konkretno, on se manifestovao kod mnogih naroda koji su bili okupirani, i nažalost ista sudbina je zadesila i moj narod. I ti kolaboracionisti kojih je bilo puno su dobili malu kaznu za ono što su uradili. Oni su služili nasilni srpski režim. Ti ljudi nisu ni zaslužili bolju sudbinu, jer su služili najgori kriminalni režim koji je postojao u Evropi posle Drugog svetskog rata.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, meni je potpuno jasno da kolaboracionisti nisu bili prisutni samo u ovom ratu, ali molim vas pokušajte da se ograničite na moje pitanje. Koncentrišemo se na rat u kome ste vi učestvovali. Po vašem mišljenju, ko je kolaboracionista? Koje su stvari koje neko treba da učini da bi bio proglašen kolaboracionistom?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Navešću vam konkretan primer koji ilustruje ovo što hoću da kažem. 10. aprila 1998. godine u Slatini/Sllatinë, 20 kilometara od Prištine/Prishtinë, oteta je jedna osoba, doktor humanista Hafir Shala, od strane Srpskih snaga. Taj čovek je pomagao ljudima Drenovca/Drenovc putem organizovanja humanitarne pomoći. On je takođe pružao pomoć i povređenim vojnicima OVK. Ovaj čovek je otet zahvaljujući ljudima koji su saradivali sa Miloševićevim režimom. Njegova porodica ne zna koja je sudbina njega zadesila. Ima puno takvih primera na Kosovu/Kosovë, kao što je i primer slučaj Xhavid Haziria, koji je bio aktivista u Veću za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Mislim da se to dogodilo tokom jula ili avgusta meseca, kada je on otet u Prištini/Prishtinë, a to je učinila Srpska Tajna policija, jer su ga potkazali kolaboracionisti koji su delovali u

ratnim zonama gde je OVK dejstvovala. Ja mogu da vam navedem još nekoliko primera.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je reč o ovom poslednjem primeru, da li je to bilo tokom jula ili avgusta 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: U julu i avgustu, ali takođe i u junu, aprilu, pa čak i pre toga, čak i pre rata, bilo je mnogo kolaboracionista. Čak i kada je reč o slučaju Likošan/Likoshan 28. februara 1998. godine, do koga je došlo kao rezultat sukoba OVK i Srpske policije, jer su kolaboracionisti dostavili informacije Srpskoj policiji u Drenici/Drenič. Ja znam za mnogo primera kada su kolaboracionisti omogućili da Srpska policija i vojska počini zločin i genocid na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bez tih loših ljudi, Beogradski režim ne bi mogao toliko dugo da se održi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Naveli ste nam neke konkretne primere. I mislim da ste maločas izjavili da ste u nekim slučajevima verovali da su kolaboracionisti dostavljali informacije o kretanjima OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ponovo ću vam reći i molim Pretresno veće da razume da je interesovanje Tužilaštva da se bavi samo ovim izolovanim događajima veoma opasno za politički proces na Kosovu/Kosovë i da to ne služi pravdi i cilju ovog Tribunala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, kao što sam vam već rekao, ceo ovaj komunique kao i ostali biće uvršteni u spis. Ima puno dokaza o kontekstu ovih događaja, i mi smo ih već prodičili. Ali vas sada molim da se koncentrišete na moja konkretna pitanja. Kada je reč o kolaboracionistima konkretno, da li su i u slučajevima kada su Albanci imali poslovne aktivnosti sa Srbima smatrani kolaboracionistima jer su podržavali srpski režim? Da li ste razumeli pitanje?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Dobro vas razumem. Časni Sude i časni Predsedavajući sudijo, OVK je u svom drugom političkom proglašenju jasno iskazala svoje ciljeve. Bilo je puno kolaboracionista na Kosovu/Kosovë, a možda su ovi koji su ovde konkretno navedeni služili i time naneli štete operativnim jedinicama OVK, koja nije imala kao plan ubijanje građana Kosovu/Kosovë. Ali, kada ste siromašni, suočeni ste sa mnogo različitih stvari. Mnogo ljudi je čak i danas u vezi sa Srpskom Obaveštajnom službom, ali mi nismo vodili rat protiv tih koji su saradivali sa srpskim režimom, već je naš rat bio prevashodno uperen protiv srpske policije i vojske. A u slučajevima kada su operativne jedinice bile izložene opasnostima, tada je dolazilo do ubistava onih koji su predstavljali prepreke. Ali rat se prevashodno vodio protiv onih koji su širili nasilje i onih koji su prinuđivali ljude da zloupotrebe svoju čast. U političkoj izjavi broj 2, a to je Program OVK koji je bio predložen javnosti, stoji odluka: "OVK ima odbrambeni i oslobodilački karakter. Cilj OVK je da donese mir i slobodu svome narodu, za koga će se i boriti, i ako je potrebno podneće i ličnu žrtvu u ime svog naroda. OVK osuđuje terorizam u svim svojim oblicima protiv civila, i priznaje i poštuje akta Ujedinjenih Nacija i Konvenciju o ratu..." i dalje se nastavlja. Ja sam se fokusirao samo na ove dve tačke, kako bih vam pokazao da cilj našeg rata nije bio da se napadaju kolaboracionisti koji su saradivali sa neprijateljem, a kojih je bilo mnogo na Kosovu/Kosovë, kako u privrednoj i političkoj sferi, tako i u kulturnoj i bezbedonosnoj. Zato mislim da vaša tvrdnja da je OVK bila vojska koja se borila

protiv Albanaca a ne beogradskog režima nije nešto što ide u prilog istine. Ja verujem da iako je OVK od jedne gerilske formacije prerasla u narodnu dobrovoljnu vojsku, a u kasnijoj fazi u organizovanu vojsku, ona nije imala za svoj cilj da ubija narod, već da politički savlada Srpsku policiju i vojsku. Zbog toga je naša pobeda takođe i politička pobeda zahvaljujući podršci koju smo uživali kod Međunarodne zajednice.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja bih želeo da vas uverim da niko u ovoj sudnici sa ove strane, a sasvim sigurno sa druge strane ne tvrdi da je cilj OVK bio prevashodno da se napadaju Albanci. Ali moramo da se skoncentrišemo na konkretna pitanja. Vi ste iz tog dokumenta pročitali, mislim da je to Politička izjava broj 2. Recite mi molim vas od kog je to datuma?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 29. april 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Budući da ste se pozvali na taj dokument, recite mi molim vas da li je ta Politička izjava bila objavljena?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, bila je objavljena.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete da nam kažete gde je to bilo objavljeno?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Nemam ovde zapisano kako su se zvale te novine, ali ovaj komunique je bio objavljen u novinama *Bujku* i *Koha ditore*.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je to komunique Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, to je objavio Glavni štab.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da to date poslužitelju kako bi i mi to imali. Verzija koju vi imate da li je na albanskom ili na engleskom jeziku?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Na albanskom jeziku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možda imate i verziju na engleskom jeziku? Verovatno ne.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne, žao mi je, nemam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: To je nešto o čemu bi smo trebali da poredimo računa. Molim vas da to dodate poslužitelju. To će biti predato svim stranama i možda uvršteno u dokazne predmete i prevedeno, budući da ste to odatle pročitali.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ali i ja želim da imam primerak tog dokumenta, jer još uvek postoje u njemu neki delovi koje želim da pročitam.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, predlažem da se ovaj dokument kopira, a da se onda primerak koji svedok ima njemu i vrati.

TUŽILAC WHITING: Misli da je to odličan predlog, časni Sude. Ali možda budući da svedok želi tokom svog iskaza i dalje da se na ovaj dokument poziva, da to ipak ne učinimo sada nego tokom pauze.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, imam jedan predlog. Očigledno je da nijedna strana nema ovaj dokument, koji je očigledno važan, jer je to Komunique broj 2 OVK.

Sada se pitamo da li svedok možda poseduje još neke dokumente koje nijedna strana nije videla, pa se pitam da li bi se ipak moglo razmisliti dok je još svedok tu sa nama, da ga upitamo da li on još ima nešto kod sebe, jer on očigledno ima neke dokumente. Čini se da svedok neće biti sa nama samo danas, već i nešto duže i posle vikenda, tako da će vremena biti za ovo.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Topolski. Gospodine Whiting, mislim da ste vi planirali to da uradite kada vam se pruži prilika, ali mi sada od vas tražimo da se konkretno raspitate o ovome i šta bi moglo da se uradi.

TUŽILAC WHITING: Mislim da je to još jedan jako dobar predlog. Međutim, želim samo da napomenem da se ne radi o II komunikeu, nego o II Političkoj izjavi, jer postoji razlika između te dve stvari.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da.

TUŽILAC WHITING: Ali možda bi mogli o tome da se više raspitamo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, osim svoje izjave koju ste dali Međunarodnom sudu, jasno je da ste doneli još neke dokumente, uključujući i ovaj koji ste nam sada opisali. Možete li da nam kažete koje još to dokumente imate kod sebe?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Uglavnom se radi o političkim izjavama iz perioda od aprila pa do septembra. Imam i jedan dokument koji je poslat Međunarodnoj zajednici. On je iz Glavnog štaba OVK poslat relevantnim institucijama evropske... Međunarodne zajednice. Taj dokument jasno pokazuje kakva je bila politika koju je sprovodio Glavni štab OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, tokom sledeće pauze da li bi imali nešto protiv da uzmemo te dokumente kako bi mogli da ih kopiramo, prevedemo i stavimo u dokaze, ako to bude potrebno u ovom predmetu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam upravo i doneo ove dokumente zbog toga ovde u Tribunal.

SUDIJA PARKER: Gospodine Krasniqi, Sud bi vam bio veoma zahvalan ako bi se to uradilo tokom sledeće pauze. Vi ćete razumeti da mi tek moramo da shvatimo filozofiju i način delovanja OVK, tako da bi Pretresnom veću ti dokumenti bili od velike koristi, pošto su relevantni za ovaj predmet. Prepustićemo onda osoblju gospodina Whitinga da uzmu od vas te dokumente kako bi ih kopirali tokom pauze, i da vam onda vrate vaše originale. A Pretresno veće će vam biti veoma zahvalno.

SVEDOK KRASNIQI: Da, poštovani Predsedniče veća. Među dokumentima imam još jedan dokument. Reč je o govoru koji sam držao na pogrebu žrtvama u Likošanima/Likoshan i Čirezu/Çirez. Mislim da bi i taj dokument bio od pomoći Međunarodnom sudu, čak mislim da bi bio neophodan za rad Međunarodnog suda.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

SVEDOK KRASNIQI: Nema na čemu.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING: Hvala i vama gospodine Krasniqi. Uzećemo te dokumente i kopiraćemo ih tokom sledeće pauze. A sada želim da skrenem vašu pažnju na komunike broj 43. Na albanskom, dokument nosi oznaku ERN U008-1611, a na engleskom nosi oznaku ERN 8561, a vidimo to i na monitoru. To je komunike broj 43 od 4. marta 1998. godine koji je objavljen u listu *Bujku* na strani broj 11. Mislim da se na albanskoj verziji nalazi u gornjem levom uglu strane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite taj komunike gospodine Krasniqi?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koga je objavio Glavni štab?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da skrenem vašu pažnju na sami kraj, na poslednju rečenicu: "Smrt neprijateljima i izdajnicima!" Da li se pod "izdajnicima" podrazumevaju kolaboracionisti?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: A sada želim da skrenem vašu pažnju na komunike broj 45 od 11. marta 1998. godine objavljen u listu *Bujku* na strani broj 11. Na albanskom dokument nosi oznaku ERN U008-1612, a na engleskom nosi oznaku 8566, a takođe to vidimo i na monitoru. Mislim da se na albanskoj verziji nalazi u donjem desnom uglu strane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li je ovaj komunike objavio Glavni štab?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da skrenem vašu pažnju na prvih nekoliko paragrafa komunikea, koje ću sada pročitati: "U poslednjih nekoliko dana, od 7. marta, naše oružane snage su se sukobile na širokom frontu sa snagama okupatorskih Srpskih vojnih i policijskih snaga i četničkim dobrovoljcima. Oružani sukobi se vode na širokom frontu od Glogovca/Gllogoc prema Srbici/Skënderaj na severu, prema Klini/Klinë i prema Mitrovici/Mitrovicë na istoku, i u selima oko brda Čičavice/Çiçavicë od Glogovca/Gllogoc prema Prištini/Prishtinë, uključujući mnoga sela u području Drenice/Drenicë. Vojne formacije OVK su se sukobile sa okupatorskim snagama u Lapskom/Llap području između Dečana/Dečan, Đakovice/Gjakovë i Kline/Klinë, između Mališeva/Malishevë i Orahovca/Rahovec, koja prelaze preko područja Lumihat [neidentifikovano mesto-FHP]. Takođe su bile uključene na liniji koja se proteže od Dečana/Dečan do Peći/Pejë." Ove borbene operacije su se odvijale od 7. do 11. marta – dana kada je i objavljen komunike. Da li, koliko vi znate su se te borbe zaista i dogodile?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Sada želim da skrenem vašu pažnju na komunike broj 47. Na albanskom dokument nosi oznaku ERN U008-1614, a na engleskom nosi oznaku

ERN 8573. To je komunike broj 47 od 13. maja 1998. godine koji je objavljen u listu *Koha ditore* na strani broj 6. Mislim da se na albanskoj verziji nalazi u gornjem levom uglu strane, dok englesku verziju možemo videti na monitorima. Ponovo želim da podsetim Pretresno veće i ostale strane da ukoliko pritisnete *computer evidence* da će slika onda biti najjasnija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je ovaj komunike objavio Glavni štab?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Na njegovom početku stoji: "Po naređenju Glavnog štaba, izvedena su uspešna borbena dejstva protiv okupatorskih trupa u Operativnoj zoni 1, tačnije u podzonama Drenice/Drenicë, Erenika[neidentifikovano mesto-FHP], Dukadinija/Dukagjin, Paštrika/Pashtrik i Lapa/Llap. Tokom žestokih borbi na frontu, okupatorske snage su pretrpele velike ljudske i materijalne žrtve. Tokom tog perioda, takođe su sprovedene akcije i protiv albanskih kolaboracionista, koji uprkos ranijim upozorenjima nisu prestali da sprovode antinarodne aktivnosti." Da li se ovo što sam sada pročitao stvarno i dogodilo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ništa ovome proglasu nemam da dodam, osim što na samom početku ima nekoliko štamparskih grešaka. Reč je o periodu posle masakra u Likošanu/Likoshan, epskih događaja OVK u Prekazu/Prekaz. U Likošanu/Likoshan je ubijeno 14 osoba: jedan vojnik i dvojica meštana koji su sami pružali otpor, plus 11 nenaoružanih civila koji su se nalazili u svojim kućama. To se sve odvijalo u vreme kada je 22 člana porodice Jashari ubijeno. Ukupno 60 osoba oko područja gde je živela familija Jashari, a većina njih su bili civili: stariji ljudi, žene, deca, nenaoružana lica. I naravno, za to vreme može da se kaže da je to bilo i delo onih koji su služili srpskom aparatu. To je bilo vreme kada je počela mobilizacija u redovima OVK. To se događalo u vreme u kome se pored onih koji su se priključili redovima OVK videla i solidarnost naroda sa tom vojskom. To je bilo vreme kada su sela dobrovoljno uzimala oružje u ruke i branila svoja naselja. To je bilo u vreme opšte mobilizacije naroda i velike želje da se priključe redovima OVK, tako da je gerilska vojska postala sada narodna vojska. To širenje se odvijalo na horizontalnom nivou. Imamo taj period kada je delovanje komandnih i rukovodećih struktura OVK bilo usmereno na sistematizaciju i popularizaciju redova OVK. U to vreme, bilo je dejstava koja su izvršena bez znanja Glavnog štaba, zbog mržnje i nezadovoljstva stanovništva u borbi sa neprijateljem. Takođe želim da istaknem časni Sude da osim volje i solidarnosti građana Kosova/Kosovë da pristupe OVK, postojalo je i nešto što je navodilo ljude da odlaze iz svojih kuća i da uzmu oružje u ruke. U obe navedene prilike su propatili oni koji su bili nenaoružani, ljudi koji su bili u svojim kućama. Želim da kažem da se deo stanovništva Kosova/Kosovë priključio OVK iz straha, jer se građani nisu osećali sigurno na pijaci, u svojoj kući, na ulici. I jedina podrška na koju je stanovništvo moglo da računa je bila od OVK. Nije bilo lako...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: ...za vojsku koja je imala političku organizaciju od 300 ili 400 ljudi da drži pod kontrolom i da se organizuje posle događaja iz aprila 1998. godine. Mislim da moramo da razmatramo sve oblike, Sve te stvari i razloge koje su naterale ljude da odu iz svojih kuća, od svojih porodica, da odustanu od svojih poslova da bi odbranili svoje živote.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da su ponekad te stvari izvođene bez znanja Glavnog štaba. Kada bi se tako nešto dogodilo, da li je posle akcija tog tipa Glavni štab bio obavešten da je do toga došlo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Glavni štab je kroz svoja saopštenja i izjave nastojao da ojača poverenje građana u svoja rukovodstvo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Postaviću pitanje ponovo. Rekli ste da su neke aktivnosti bile preduzimate bez znanja Glavnog štaba. Da li je Glavni štab, bar koliko vi znate, bio obaveštavan o tim aktivnostima nakon što bi se dogodile i da li je potom putem saopštenja javnost o tome bila obaveštavana. Da li je to tako funkcionisalo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Svrha saopštenja je bila da se javnost obavesti o vojnim akcijama koje su bile preduzete u određenom periodu na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se vratimo na saopštenje sa kojim smo i počeli, to je komunike broj 47, konkretno na prvi paragraf gde se spominju operacije u određenim operativnim pod zonama, kao i aktivnosti koje su izvršene protiv Albanaca kolaboracionista. Da li je do tih operacija zaista i došlo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: S obzirom da je to bilo saopšteno javnosti i medijima, naravno da se i dogodilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da vam skrenem pažnju na jednu rečenicu koja se nalazi negde na polovini stranice. Ja ću je pročitati. Nadam se da možete da je pronađete. Citiram: "U munjevitoj akciji naših vojnih snaga, uspešno je izvedena operacija protiv neprijateljskih kaznenih ekspedicija na glavnom putu u Operativnoj pod-zoni Paštrik/Pashtrik." Da li ste uspeli da pronađete tu rečenicu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate o čemu se tu radi, o kojoj borbi se tu govori, o kom glavnom putu se govori?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ovde se ne spominje neka konkretna bitka, ja za to neznam. Međutim, želeo bih da kažem da je ovo bio materijal koji je bio korišćen i za propagandu. Ovo nije nešto što bi moglo da se koristi kao dokazni materijal, a još manje kao dokazni materijal u Sudu kao što je ovaj Haški Tribunal.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da nam objasnite šta ste mislili kada ste rekli u propagandne svrhe?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja imam poštovanje za časni Sud kao i prema svima koji učestvuju u ovom procesu, koji na njemu rade. I zato bih želeo da se proces zasniva na relevantnim činjenicama. Ja bih želeo da ponovim da se meni čini da nema smisla da ovaj Međunarodni Sud gleda na ove izjave i komunikee Glavnog štaba OVK kao na materijalne dokaze na osnovu kojih bi se mogla dokazati nečija krivica. Ja vam ponavljam da su ovo javni materijali, dokumenti koji su bili korišćeni u propagandne svrhe. Svrha ovih dokumenata je bila da se poveća poštovanja i autoritet OVK u očima građana. Reč je o materijalima koji su govorili o ratovanju u koje smo mi bili uključeni, kako bi se i sama organizacija ojačala, i kako bi se ljudi njoj priključili i u nju verovali, i mislim da smo u tome imali uspeha. Što se mene tiče, mislim da nema puno smisla da se takav propagandni materijal koristi kao dokazni materijal od strane Tužilaštva a u svrhu optuživanja i

osuđivanja nekoga. A ovdje je u stvari reč o stvarima koje su na ovaj ili onaj način bile poznate javnosti kao takve: kakva su bila organizaciona i operativna sredstva, kakvim sredstvima je OVK raspolagala da bi mogla da deluje u tim okolnostima, u to vreme, to je nešto što mi vidimo iz ovih komuniquea i izjava.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, ako mislite da u ovom komuniqueu postoji konkretan deo za koji bi vi rekli da je propaganda, mi se onda možemo dodatno raspitati o tome i pronaći dokazni materijal vezan za to, ali dozvolite da vam sada postavim jedno drugo pitanje. Da li ste vi znali za borbu koja se odvijala u blizini puta Priština/Prishtinë - Peć/Pejë kod Lapušnika/Llapushnik oko 9. maja 1998. godine. Da li ste znali za tu bitku?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Naravno da sam bio upoznat sa tom bitkom, jer se moje selo nalazi veoma blizu Lapušnika/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A ova rečenica koju sam maločas pročitao: "U munjevitoj akciji naših vojnih snaga, uspešno je izvedena operacija protiv neprijateljskih kaznenih ekspedicija na glavnom putu u Operativnoj pod-zoni Paštrik/Pashtrik." Recite mi da li se tu mislilo na događaje i tu bitku koja se odvijala u maju 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja znam o čemu se tu govori. Takođe znam da Lapušnika/Llapushnik ne pripada zoni Paštrik/Pashtrik. To se događalo u Operativnoj zoni Drenica/Drenicë, Šalce/Shalë

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Idemo korak po korak. Ova rečenica koju sam vam pročitao, da li se u njoj govori o borbi 9. maja kod Lapušnika/Llapushnik ili ne?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To nemože da se poveže sa Lapušnikom/Llapushnik, ponavljam. Udaljenost od Lapušnika/Llapushnik i okolnih zona... sela su bila u Operativnoj zoni Drenica/Drenicë, a ne u Operativnoj zoni Paštrik/Pashtrik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Postaviću vam još nekoliko pitanja u vezi sa tim, ali nam pre toga recite o čemu onda govori ova rečenica, ili možda vi to neznate?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Rado bih vam objasnio vama i časnom Sudu Kako je to izgledalo. Zona Paštrik/Pashtrik je obuhvatala zonu Mališeva/Malishevë, Orahovca/Rahovec, Prizrena/Prizren, Šalca/Shalë i Sarandë, bivše Suve Reke/Suharekë, dok je teritorija Lapušnika/Llapushnik o kojoj mi govorimo na području Drenica/Drenicë i potpadala je pod Operativnu zonu Drenice/Drenicë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja to rezumem, ali vas pitam sledeće: U komuniqueu broj 47, u toj rečenici, ali ako ne znate - slobodno recite. Ponovo citiram: "U munjevitoj akciji naših vojnih snaga, uspešno je izvedena operacija protiv neprijateljskih kaznenih ekspedicija na glavnom putu u Operativnoj pod-zoni Paštrik/Pashtrik." Na šta se ovo odnosi?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam već rekao da zona Paštrika/Pashtrik pokriva jako veliko područje i moguće je da su se neka dejstva odvijala u području Orahovca/Rahovec, Suve Reke/Sarandë, Prizrena/Prizren kao i u delovima opštine Mališevo/Malishevë, jer je čitavo to područje bilo veliko i neke operativne jedinice su možda stvarno izvodile akcije u nekoj od tih opština.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A što se tiče spominjanja glavnog puta u toj rečenici, da li znate na šta se tu misli, na koji glavni put?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, postoji put Priština/Prishtinë - Peć/Pejë koji prolazi kroz dolinu Crnoljevo/Carraleve i Suvu Reku/Sarandë, ali ne i kroz Komorane/Komaran, Lapušnik/Llapushnik, Klinu/Klinë i Peć/Pejë. Mi imamo tu dva glavna puta, a tu se ne navodi koji je od ova dva puta. I na kraju svega, meni je sada teško, pa čak i tada je bilo teško da pratim svaku akciju koja se događala u svakom delu i na svim putevima na Kosovu/Kosovë. Mi smo u to vreme imali drugačije dužnosti sa kojima smo morali da se bavimo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Složićete se sa mnom da je Lapušnik/Llapushnik u opštini Glogovac/Gllogoc. Verovatno sam ovo pogrešno izgovorio, ali da li Lapušnik/Llapushnik pripada toj opštini?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u kojoj je pod-zoni ta opština bila u to vreme, u maju 1998. godine, da li znate? Da li je ta opština pripadala Operativnoj zoni Drenica/Drenicë?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To znam. Bila je u Operativnoj zoni Drenica/Drenicë - broj 1.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je cela ta opština bila u okviru Operativne pod-zone Drenica/Drenicë?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Bile su opštine Drenica/Drenicë, Srbica/Skenderaj, veći deo Kline/Klinë i deo opštine Obilić/Obiliq (Kastriot).

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali moje je pitanje da li je cela opština Glogovac/Gllogoc bila u okviru zone Drenica/Drenicë, ili je opština bila podeljena...?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Cela opština je bila.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, da li je ovo pogodan trenutak za pauzu?

TUŽILAC WHITING: Jeste, časni Sude, hvala vam.

SUDIJA PARKER: Gospodine Krasniqi, ostalo nam je za danas još sat i po vremena. Sada idemo na pauzu i nastavljamo sa radom u 17.55. časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude.

TUŽILAC WHITING: Gospodine Krasniqi, prvo želim da vam uz pomoć poslužitelja vratim one dokumente koje ste nam dali. Hvala vam na tome. Mi smo kopirali te dokumente. A da bi ušlo u zapisnik, ja sam prosledio primerke i zastupnicima Odbrane, a tokom vikenda uložićemo i napor da ih prevedemo. Dao sam samo jedan primerak zastupnicima Odbrane, ali imam još jedan ovde kod mene.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, imam još samo jedno pitanje o ovom komuniqueu broj 47, o kome smo govorili pre pauze. Da li ga imate ispred sebe – broj 47? To je...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U tom prvom paragrafu se spominje Operativna zona broj 1 i različite operativne pod-zone. Da li se u tom paragrafu Operativna zona broj 1 odnosi na celo Kosovo/Kosovë ili na nešto drugo?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Odnosi se na celo Kosovo/Kosovë.

TUŽILAC WHITING: Sada ću da pređem na drugi dokument, a to je komunique broj 49. Na engleskom jeziku je na strani 8577, a ima ga i na monitoru. Na albanskom jeziku je na strani 1615 i nalazi se na kraju strane u desnom uglu. Komunique broj 49 od 13. jula 1998. godine, koji je objavljen u *Koha ditore* na strani broj 2.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li je ovaj komunique izdao Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Informativni Direktorat OVK ga je izdao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li da nam kažete šta je Informativni Direktorat OVK?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: On je bio odgovaran za informisanje javnosti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi kao glasnogovornik bili zaduženi za vođenje Informativnog Direktorata?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne, nisam bio zadužen za to. Mislim da se radi o grešci ovde, zato što se informacija može pogrešno interpretirati na albanskom kao informativan. U albanskoj verziji je verovatno greška. Ovo kako je napisano znači pogrešna informacija a ne informacija, i naziv je Uprava za javno informisanje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da vam onda postavim drugo pitanje, kako bi to mogli da razjasnimo: Da li je Glavni štab odobrio ovaj komunique? I skrenuću vam pažnju na kraj komunikea koji se završava "Komunique broj 49 Glavnog štaba OVK" Da li je ovaj komunique odobrio Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada želim da vam skrenem pažnju na treću rečenicu u dokumentu, a ja ću je pročitati: "Takođe su bile preduzete mere protiv upornih kolaboracionista, koji još uvek rade protiv naših nacionalnih interesa. Sprovode se operacije da se ojača i proširi položaj naše kontrole u pod-zonama Paštrik/Pashtrik, Lap/Llap Drenica/Drenicë, Karadak i Dukađin/Dukagjin u Operativnoj zoni 1. Naše formacije su uspešno sprovele operacije širokog obima u pod-zoni Paštrik/Pashtrik" Da li vidite to u komuniqueu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li je to istina? Da li su se te stvari i dogodile?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja vam ponavljam da se radi o propagandnom materijalu. Ako pokušate da koristite ovaj materijal u neke druge svrhe, ja mislim da onda nema poente u raspravi o tome. Jer, mi smo bili u ratu i to veoma neravnopravnom ratu. Mi nismo rekli ljudima "Dođite i priključite nam se!", zato što nismo bili dobro organizovani.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ubrzo ćemo se pozabaviti i pitanjem organizacije OVK i komuniqueima koji o tome govore. Ali ovde se sada govori ne o organizaciji, već o drugim stvarima. Vi ste nam već rekli da su povremeno kolaboracionisti bili i ubijani. A moje pitanje je da li je ova rečenica istinita: "Takođe su bile preduzete mere protiv upornih kolaboracionista, koji još uvek rade protiv naših nacionalnih interesa." Da li je to istina? Da li su se mere još uvek preduzimale protiv kolaboracionista?"

ADVOKAT GUY – SMITH: Izvinite... izvinite...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja mislim...

ADVOKAT GUY – SMITH: Izvinite, gospodine.

SUDIJA PARKER: Ako možete samo malo da sačekate. Da gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY – SMITH: Mislim da je gospodin Whiting pogrešno naveo ono što stoji u izjavi. U komuniqueu se ne kaže "još uvek se preduzimaju" nego da su "takođe preduzete".

SUDIJA PARKER: Ah, da. To nije bio njegov citat, nego je to bilo njegovo pitanje.

ADVOKAT GUY – SMITH: Shvatam. Moja zabrinutost je...

SUDIJA PARKER: A nadovezuje se na ranije pitanje.

ADVOKAT GUY – SMITH: Shvatam. Moja zabrinutost je bila da bi moglo da dođe do zabune zbog konteksta ovog konkretnog komunikea.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno gospodine Guy-Smith. Mislim da ovaj svedok uopšte neće biti zbunjen na taj način.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, ponoviću vam pitanje. Skrećem vam pažnju na rečenicu gde se kaže: "Takođe su bile preduzete mere protiv upornih kolaboracionista, koji još uvek rade protiv naših nacionalnih interesa." U vreme kada je objavljen ovaj komunike 13. jula 1998. godine, da li je istina da su se tada još uvek preduzimale mere protiv kolaboracionista?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Časni Sude, ja mislim da sam već iscrpeo ovo pitanje. Ja sam na njega odgovorio i mislim da ponavljanje istih tvrdnji ne bi dovelo do drugačijeg odgovora od onog koji sam već dao.

SUDIJA PARKER: Gospodine Krasniqi, pitanja se ne postavljaju da bi se od vas dobio neki drugi odgovor, već da se sazna da li je bilo ikakvih promena u stavu vezano za različite komunikacije i vremena kada su objavljivani. Oni pokrivaju period od nekoliko meseci, i pretpostavljam da je to svrha ovog pitanja. To nikako ne znači da će vaši odgovori ostati neprimećeni ili da će se prevideti, ali je pitanje koje se ovde postavlja: Evo nečega što je objavljeno u julu mesecu - da li se to i dalje dešava? Pa ukoliko vam nije teško i ukoliko imate dovoljno strpljenja, molim vas da ponavljate određene stvari kako bi se one razjasnile.

SVEDOK KRASNIQI: Ja to razumem. Ja sam ovde da bih objasnio šta se događalo ali više sa političkog stanovišta, a ne operativnog. Želeo bih da kažem da su ovi komunikacije izdavani od strane Uprave za informisanje, i da se oni više odnose na ono što se dogodilo pre 13. jula 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam to. Ali, ako ne znate, onda vas molim da mi ti tako i kažete. Ali u vezi sa rečenicom: "Takođe su bile preduzete mere protiv upornih kolaboracionista, koji još uvek rade protiv naših nacionalnih interesa." – da li znate da li je to bilo tačno da su do 13. jula 1998. mere još uvek preduzimane protiv kolaboracionista?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja kažem da smo preduzimali mere protiv svih nasilnih sproveditelja i protiv čitavog aparata Miloševićevog režima na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada vi kažete "svih nasilnih sproveditelja i protiv čitavog aparata Miloševićevog režima na Kosovu/Kosovë" - da li to uključuje i kolaboracioniste?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Oni su bilo deo tog istog režima, oružje istog mehanizma.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U sledećoj rečenici se čini da se govori o vojnim operacijama koje su preduzete od strane OVK pre 13. jula 1998. godine i konkretno pod-zone Paštrik/Pashtrik, Lap/Llap Drenica/Drenicë, Karadak i Dukadžin/Dukagjin. Posebno obimne operacije su bile sprovedene u pod-zoni Paštrik/Pashtrik. Da li vam je poznato, da li su se ove operacije zaista i dogodile?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ovakve komunikacije treba shvatiti kao vrstu propagandu a specifične borbe se vode u svakom ratu, kao što je bio slučaj i u ratu na Kosovu/Kosovë. Ali moram da kažem da do polovine jula 1998. godine nije preduzimano mnogo operacija. One su počele da se sprovode posebno u drugoj polovini jula i tokom celog avgusta i septembra. To je reč o po zlu poznatoj ofanzivi koju je srpska vojska i policija sprovodila protiv albanskih sela i stanovništva, kada je gotovo 70 posto od 415 naselja bilo svađeno sa zemljom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja razumem vaš odgovor vezano za povećanu vojnu aktivnost u drugoj polovini jula, ali moje pitanje glasi: Pre nego što je objavljen ovaj komunikacija 13. jula, da li su postojale operacije unutar ovih zona, kao što se opisuje u komunikaciji, bilo da se radi o velikim ili malim operacijama? Da li su se one uopšte dogodile – koliko je vama poznato?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: One su se dogodile, ali ne u onim razmerama u kojima se to spominje u komunikaciji.

TUŽILAC WHITING: Shvatam. Prelazimo sada na komunike broj 51, a to je u tabulatoru broj 6. Za zapisnik, engleska verzija je dokument od dve strane, a naslov je: "Glasnogovornik kaže: OVK je institucionalizovana i strukturisana vojska". Datum je 26. avgust 1998. godine. Dobijen je od televizijske stanice u Tirani, a nakon njega sledi prevod na albanskom jeziku na dve stranice. Engleski tekst možete videti i na monitorima, odnosno drugu stranu teksta.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A sada vas molim gospodine Krasniqi da to pročitate. Ja nemam novinsku verziju ovoga, jer ovo je navodno bilo emitovano na televiziji. Vidim da gledate dokumente koje ste doneli. Ja lično nisam našao novinsku verziju u vašim dokumentima, ali vi se slobodno sami uverite.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja imam izjavu koja je objavljena u listu *Bujku* 28. jula 1998. godine. Mislim da je to u pitanju.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 28. jula 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: 28. jula 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ovaj članak koji vi imate iz lista *Bujku* od 28. jula 1998. godine, da li je to komunike broj 51?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne, to je politička izjava.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. A da li ta izjava ima neki broj, ta u listu *Bujku*? Politička izjava broj...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Broj 5.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Dokument koji sam ja stavio pred vas navodno je dokument broj 51 – komunike od 26. avgusta 1998. godine, pa mi se čini da je to nešto drugo od onoga što je objavljeno u listu *Bujku* na koji se vi pozivate. Ako samo možete u dokument koji sam stavio pred vas. Da li se sećate ovog komunikea broj 51 od 26. avgusta 1998. godine? Pročitajte ga polako.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ga je izdao Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: To je bilo u vreme avgustovske ofanzive.

Vodile su se žestoke borbe u svim zonama, a najviše u Paštriku/Pashtrik i Drenici/Dreničë, ali isto tako i u zoni Dukadžin/Dukagjin. I mi smo se preko telefona konsultovali o nastaloj situaciji. Iz ratnih zona smo obavesteni o onome što se događa, i onda smo izdali komunike Glavnog štaba - koji je sada ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Skrećem vam pažnju na zadnju rečenicu tog komunikea. Tu se kaže: "OVK je institucionalizovana i strukturisana vojska koja postaje sve profesionalnija i spremnija da se bori do pobeđe."

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. Ja ponovo se vraćam na ono što sam već rekao nekoliko puta. Celo je Kosovo/Kosovë u to vreme bilo u rato, zbog delovanja Srpske vojske i policije i paravojske, i to sa jednim ciljem koji je bio detaljno planiran. To je bilo vreme kada je Srpska vojska prodrla u gotovo sve zone pod kontrolom OVK. U to vreme ja i Glavni štab nismo mogli da kažemo da OVK nije organizovana, da je u raspadu. Postoje neke stvari koje zaista pažljivo treba posmatrati, i ja opet podvlačim da su ovo propagandni materijali, a ne materijali koji bi trebalo da se koriste bilo gde, čak ni na nižim sudovima, a ne na ovako visokom

Sudu. To su propagandni materijali koji pokazuju da uprkos gubicima koji su joj naneti, i to nije 415 mesta kako piše u transkriptu, već je 450 mesta bilo sravnjeno sa zemljom, a međunarodna zajednica je sve to videla preko televizijskih programa koje su emitovale BBC i druge televizijske stanice koje su prikazivale spaljena sela na Kosovu/Kosovë od strane Srpske policije i vojske. U jednoj reči, kao što sam rekao, ovo je propagandni materijal. Posle ovog perioda, mi smo uspeli da krenemo dalje u našem nacionalno – oslobodilačkom ratu i da ponovo ojačamo.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, zamolio bih da se ovom dokumentu dodeli broj?

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: Ovaj dokument ce biti dokazni predmet Tužilaštva broj P138.

TUŽILAC WHITING: Sada ću vam pokazati još jedan komunike - broj 53, zbog čega moramo da se vratimo na tabulator broj 1 na engleskom jeziku i na tabulator broj 2 na albanskom jeziku. Na engleskom jeziku to je na strani 8606, a na albanskom jeziku je strana broj 1616. Zamoliću i poslužitelja da pomogne svedoku da to pronade u većem formatu. Dokument nosi oznaku ERN 1616 u tom velikom formatu. U verziji na albanskom jeziku to se nalazi u desnom donjem uglu, čini mi se. To je objavljeno u listu *Koha ditore* 19. septembra 1998. godine na drugoj stranici.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je ovaj komunike broj 53 izdao Glavni štab?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Skrećem vam pažnju na rečenicu, četvrtu ili petu rečenicu, gde piše: "Kaznene mere raznih vidova su preduzete protiv kolaboracionističkih elemenata koji nastavljaju da služe okupacionim snagama". Ponovo ću vam postaviti pitanje, i izvinjavam se ako vam se čini da ga ponavljam, ali je to važno da bismo mi razumeli. U to vreme, 19. septembra 1998. godine, kada je objavljen ovaj komunike, da li su još uvek preduzimane mere protiv kolaboracionista koji su saradivali sa srpskim režimom?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ponavljam da je ovo propagandni materijal. Naravno da su se mere preduzimale protiv svih onih koji su naškodili političkim i vojnim akcijama OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A tu su bili uključeni i kolaboracionisti?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, naravno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pored komunikea, da li ste vi kao glasnogovornik OVK davali razne intervjuje medijima tokom ovog vremenskog perioda 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, naravno. To je bio deo mojih dužnosti i odgovornosti.

TUŽILAC WHITING: Skrećem vam sada pažnju na jedan dokument koji je u tabulatoru broj 4, a trebaće nam i pomoć poslužitelja da nađe za vas taj dokument. Poslužitelju, ja imam i uvećani format ovog dokumenta. Za zapisnik, verzija na albanskom jeziku nosi oznaku ERN U008-6994 do broja 6995. Engleska verzija nema

ERN oznaku, već je to dokument od dve strane koji nosi naslov: "Televizijska izjava OVK, Priština/Prishtinë" objavljena u listu *Bujku* 16. juna 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ja ću vam gospodine Krasniqi takođe skrenuti pažnju na verziju na albanskom jeziku, a taj deo se nalazi u donjem levom uglu.

Moguće je da vi imate primerak tog dokumenta među dokumentima koje ste doneli?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, imam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je ovo izveštaj o Prvoj Deklaraciji iz Klečke/Klečkë koji ste vi kao glasnogovornik OVK napravili 15. juna 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je ovo tačan prikaz onoga što ste vi toga dana rekli? To je bilo vaše prvo obraćanje?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Časni Sude, 11. i 12. juna 1998. godine, Glavni štab me je imenovao za glasnogovornika OVK, kako bih se obraćao javnosti na albanskom jeziku, a istovremeno smo bili preplavljeni od strane mnogih medija koji su stigli iz Evrope i Sjedinjenih Američkih Država. Sve do tog trenutka, vođe OVK nisu bile poznate u javnosti. Nisu ih čak ni vojnici poznavali, zbog okolnosti o kojima sam već govorio – pripadnici Srpske tajne policije su se infiltrirali među vojnike i među narod. To je i bio zadatak Srpske tajne policije. Međutim, javno mnjenje nije bilo direktno neposredno informisano o ličnostima koje su bile vođe OVK. U tim datim okolnostima, Glavni štab me je imenovao za glasnogovornika OVK. Ja sam prihvatio tu dužnost oberučke, ali bio sam svestan opasnosti kojima izlažem svoju porodicu, jer su svi članovi moju porodice bili u selu. Ja sam prihvatio tu dužnost kao osoba koja je već bila politički angažovana protiv Beogradskog režima. Posle informisanja javnosti u Deklaraciji broj 3 o mom imenovanju za glasnogovornika 13. juna 1998. godine, ja sam svoje prvo javno obraćanje imao na albanskoj televiziji. U stvari, to je bio deo prištinske televizije koji nije mogao da funkcioniše u Prištini/Prishtinë, koji je onda funkcionisao u okviru Albanske televizije u Tirani. Izjava koju sam dao imala je za cilj da obavesti Albance, i u nekoliko tačaka sam predstavio i Program OVK. Ja smatram i procenjujem da ova izjava nije činjenični materijal na osnovu koga može da se utvrdi celokupno rukovodstvo OVK. Ja sam već ranije pominjao da su okolnosti u to vreme bile takve da nismo mogli da imamo kontrolu nad svim tim ljudima koji su bili spremni da se uključe u rat. Plašeći se režima... naravno da sam ja govorio sve najbolje o nivou organizovanosti OVK, ali imajući na umu da je to jedna gerilska vojska koja u jednom trenutku nije imala više od troje ljudi, koja do novembra 1997. godine nije bila toliko velika, kao recimo 1998. godine, jer nam je nedostajalo oružje i finansijska sredstva. Ali ono što nam nije nedostajalo je bila spremnost da se borimo protiv Miloševićevog režima. Mi smo uvek bili spremni da se borimo protiv srpskih okupatora uprkos prisutnim rizicima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, oklevam da vas prekinem, ali vi ćete imati priliku da objasnite sve ove dokumente. Moje pitanje je sledeće: Da li je ovaj dokument koji imate pred sobom tačan prikaz onoga što ste vi toga dana rekli tokom svog prvog obraćanja, a što je objavljeno u listu *Bujku* 16. juna 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Pošto to imam ispred sebe, želeo bih da vam pročitam jednu rečenicu: "Glavni štab OVK poziva sve svoje sunarodnike, sve ljude koji se bore za slobodu, sve stručnjake, ljude svih zanimanja i svih specijalnosti

u vojsci da odgovore na poziv domovine". Ovo je bio poziv da se pridruže, a ne naređenje, jer OVK nikada nije tako nešto činila...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: ...jer nije ni imala mogućnosti da to uradi. Ovo je jednostavno bio poziv ljudima da se pridruže.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: To mi je jasno gospodine Krasniqi. Vidimo i gde to piše u ovom dokumentu. A to me dovodi do sledećeg pitanja, a to je: Nakon što ste postali portparol OVK i nakon što ste davali intervju i izjave za medije, da li ste u tim izjavama govorili u ime Glavnog štaba ili u svoje lično ime?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam bio nezvanično poznat javnosti kao portparol koji je prenosio stavove Glavnog štaba OVK. Ja nisam više bio individualac. Ja sam predstavljao i objavljivao politiku Glavnog štaba OVK u to vreme.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Izvinjavam se, ali imamo jedan manji problem sa prevodom...

prevodioci: Greška prevodioca. Treba da piše: "Ja sam zvanično bio poznat " a ne "nezvanično".

TUŽILAC WHITING: Zahvaljujem se prevodiocu. Nema potrebe onda da razjašnjavam ovaj odgovor.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da se sada vratimo na ovaj dokument, na članak u listu *Bujku* od 16. juna 1998. godine. Vi ste nam maločas pročitali jednu rečenicu u kojoj piče da se narod poziva da stupi u redove OVK. Da li je preostali deo teksta tačan prikaz onoga što ste vi izjavili tokom svog prvog obraćanja kao portparol OVK? Molim vas da se skoncentrišete na moje pitanje i da mi date odgovor.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Sve što sam tu izjavio 16. juna 1998. godine odnosi se na mene. Ja ne kažem da nisam to izjavio. Ja ne poričem to.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Želeo bih da vam skrenem pažnju na jednu rečenicu u ovom članku. Vi ste već pročitali drugu rečenicu, a u ovoj se kaže: "Glavni štab OVK je mišljenja da je u sadašnjoj fazi politički pluralizam luksuz." Da li vidite gde to piše? To je neposredno pre rečenice koju ste nam vi pročitali?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li da nam objasnite šta to znači?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da. U to je vreme na Kosovu/Kosovë bilo puno političkih stranaka, i sve su one izuzev Parlamentarne stranke Kosova obustavile svoje političke aktivnosti, dok druge nisu odustale od svojih političkih aktivnosti. One su pružale podršku OVK na taj način. U vreme rata, čak i dobro organizovane države raspuštaju izvesne institucije i koncentrišu sve svoje funkcije u jednom organu, a u mnogim slučajevima čak ta institucija obavlja i funkcije parlamenta. U trenutku kada je Miloševićev režim činio masakr nad civilnim stanovništvom, mi smo smatrali da je luksuz da imamo političke stranke i da vodimo politiku pod tutorstvom srpskog režima.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam. Časni Sude, molim da se ovom dokumentu dodeli dokazni broj.

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: Ovaj dokument biće dokazni predmet Tužilaštva broj P539.

TUŽILAC WHITING: Molim da se svedoku da tabulator broj 5. Verzija na engleskom jeziku ima tri stranice i ima naslov: "Portparol OVK: Cilj je ujedinjenje svih Albanaca". Naslov je iz *Der Speigela* od 6. jula 1998. godine, stranica je prva od tri, a zatim imamo i verziju na tri strane u prevodu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li se sećate da ste dali intervju *Der Speigelu* početkom jula 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ne sećam se tačno datuma, ali se sećam da sam dao intervju *Der Speigelu*.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je u *Der Speigelu* tačno navedeno ono što ste vi rekli?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ceo intervju, sa malim izuzetkom je tačan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A te manje razlike, da li se one odnose na nešto konkretno?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Odnose se na politička pitanja. U to vreme nisam mislio, ali način na koji je ova poznata novinarka iz *Der Speigela* pisala o ratu i političkom razvoju stvari na Kosovu/Kosovë nakon događaja iz juna 1998. godine, ja sam bio uveren da je ona postupala po diktatu srpskog režima i da je cilj bio da se ratu i politici koji je vodio OVK da jedan drugi pravac i smisao. U tom intervjuu ja sam rekao da se OVK bori za ujedinjenje okupiranih teritorija, a ne za, kako je ona napisala "Veliku Albaniju" ili nešto slično. To je ono sa čim se ne slažem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A osim toga, je li cilj OVK bio da se objedine okupirane teritorije ili da se stvori Velika Albanija, da li je taj članak u *Der Speigelu* tačan?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Tačan je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A cilj OVK koji ste upravo pomenuli, da li je nakon što je članak objavljen u *Der Speigelu* došlo do izvesnih kontroverzi?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Kao što sam rekao jeste na političkom planu, jer cilj OVK je navodno bio da se destabilizuje čitavo balkansko područje. Naš rad je bio veoma transparentan. Naši zahtevi su možda bili manji ili veći, ali nakon što smo se konsultovali unutar albanskog pokreta uopšteno govoreći, kao i sa analitičarima i političarima sa Zapada, mi smo sve operativne aktivnosti OVK koncentrisali na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je reč o ovom članku, želeo bih da vam skrenem pažnju na pitanje, na četvrto pitanje. Novinarka vam postavlja pitanje o Rugovi, a vaš odgovor glasi: "Politika DSK, koju vodi Rugova, dovela je do neuspeha i samo neuspeha u proteklih 10 godina. Albanci su izgubili poverenje u tu politiku.

Rugova je napravio isuviše puno grešaka." Vi ste nam već o ovome nadugačko danas govorili, ali želim da vas pitam sledeće: da li ste vi ovo izjavili tokom tog intervjua?
SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ja sam, kada sam davao taj intervju u Prištini/Prishtinë rekao ono što sam tada mislio, a moje mišljenje se od tada nije promenilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A tu je i deseto pitanje. Pokušavam da vam pomognem da to nađete u vašoj verziji. Odnosi se na Glavni štab OVK. A vaš odgovor je, nadam se da ćete to naći u vašoj verziji: "OVK ima samo jedan Glavni štab i jednog vrhovnog komandanta. Vojne odluke se donose ovde na Kosovu/Kosovë. U ovom trenutku ja sam jedini koji je ovlašćen da se obraća u ime OVK." Vi ste takođe o ovome govorili, ali vas pitam da li ste vi to izjavili u ovom intervjuu?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, rekao sam to. I ako je potrebno, ja mogu to da objasnim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da molim vas, ukratko objasnite.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Ovo sam rekao zato što je moja obaveza bila da se obraćam javnosti. Činjenica je da u to vreme na Kosovu/Kosovë se nije znalo ko je osoba sa kojom komunicirate, i svako je iznosio svoje političko mišljenje, a to je nanosilo štetu ratu i unosilo zabunu unutar redova OVK. To je moglo da unese zabunu i u diplomatskim krugovima među onima koji su se interesovali za pravedan rat na Kosovu/Kosovë. Usled svih tih opasnosti i mnogih drugih, iako nismo bili spremni, mi smo preduzeli mere opreza, a posledice koje smo mogli da pretrpimo od srpskog režima i njegovih saradnika, mi smo preduzeli izvesne rizike kako bi smo branili političke ciljeve OVK. Mi smo to uradili zato što smo želeli da javnost i kod nas i u inostranstvu sazna istinitu priču o OVK njenoj borbi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala vam, gospodine. Postaviću vam još jedno pitanje u vezi ovog intervjua. Radi se o poslednjem pitanju i odgovoru koji ste vi dali. A to je odmah posle ovog pitanja o kome smo sada govorili. Novinarka vas je pitala: "Na Zapadu, o OVK se često govori kao o terorističkoj organizaciji. Zašto oni ubijaju miroljubive Albance?" Vaš odgovor je, kako ga ja ovde imam u dokumentu: "Kolaboracionisti su upozoreni da ćemo ih ubiti ukoliko nastave na stari pogrešan način da se ponašaju. Međutim, kao vojska, mi se držimo Međunarodnog ratnog prava." Moje pitanje je: Da li ste vi to rekli tokom intervjua?

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Da, rekao sam to. A želeo bih to da objasnim ako je moguće?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete... izvinite. Možete...

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Molim vas...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Samo bih vas pitao ako možete...

SUDIJA PARKER: Gospodine Krasniqi, sačekajte samo jedan trenutak. Gospodin Whiting želi nešto da vam kaže.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Krasniqi, vi to možete da uradite. Imamo još samo pet minuta do kaja današnjeg zasedanja. Ali ja vas molim ako možete da nam date kraće objašnjenje, kako bismo mogli da završimo sa ovim dokumentom pre nego što završimo današnji rad. Hvala vam.

SVEDOK KRASNIQI – ODGOVOR: Biću kratak. Ja mislim da pokušaj da se kaže da se OVK borila protiv Albanaca tokom rata nakon rata je pokušaj da se nanese velika šteta našoj borbi. Mi nikada nismo imali za cilj da ubijamo Albance kako vi kažete, jer ubistva nikada nisu bila naš cilj. Ali zaista, to se desilo u trenucima kada nije bilo drugog izbora osim rata. Mi smo se borili protiv Srpske policije i vojske. Mi se nismo borili protiv Albanaca, već za Albance. A danas svako na Kosovu/Kosovë živi tu realnost, i više nego članovi, bivši članovi OVK. Ja mislim da je i te kako velika ljaga, uvreda za OVK reći da smo se borili protiv Albanaca, a ne protiv nasilnog srpskog režima. Mislim da bi se ovome trebalo stati na kraj. Mi kao narod časní Sude nemamo nikakvih problema sa pravdom. Naš problem je tokom istorije i bio što se sila primenjivala nad nama kao argument pravde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Samo da bi bilo jasno gospodine Krasniqi, niko ovde ne tvrdi da je cilj OVK bio da se ubijaju Albanci, a vi ste nam dali objašnjenje za to, i mislim da je to sada jasno u okviru vašeg iskaza.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da ovaj dokument dobije dokazni broj.

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: Ovaj dokument će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P140.

TUŽILAC WHITING: Ja misli da je ovo pogodan trenutak da se zaustavimo za danas.

SUDIJA PARKER: Gospodine Krasniqi, ovim je završen naš današnji rad. Ovde moramo sada da se zaustavimo. A budući da će sudije sutra morati da razmatraju jedno drugo pitanje tokom čitavog dana, vaše svedočenje neće moći da se nastavi pre ponedeljka. Tako da vas molim da se vratite ovde u ponedeljak u 14.15 časova, kada će se vaše svedočenje nastaviti. S tim u vezi, do tada će vam osoblje izvan sudnice pružiti svu potrebnu pomoć. Sada prekidamo sa radom.

Sednica je završena u 18.59 h.

Nastavlja se u ponedeljak, 14. februara 2005. godine u 14.15 h.

